

Projekt

z dnia 18 marca 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W HRUBIESZOWIE**

z dnia 2026 r.

**w sprawie sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie za
2025 rok oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie za 2025 rok wraz z przedstawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Hrubieszowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Leszek Kryszczuk

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Hrubieszowie
z dnia 2026 r.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2025 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej

zgodnie z art.110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r.
o pomocy społecznej
(t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.)

Marzec 2026 r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi Kościołami, związkami wyznaniowymi, osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, natomiast potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny być uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie został utworzony Uchwałą Nr X/49/90 z dnia 14 marca 1990 r. Miejskiej Rady Narodowej w Hrubieszowie.

Celem utworzenia Jednostki była realizacja zadań w zakresie pomocy społecznej na terenie miasta Hrubieszowa.

W kolejnych latach zakres przedmiotowy realizowanych przez Ośrodek zadań ulegał poszerzeniu i na koniec 2025 r. wynikał z następujących przepisów prawa:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
3. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
4. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
5. uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
6. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
7. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
8. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

9. ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
10. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
11. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,
12. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
13. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
14. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
15. ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
16. ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
17. ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw,
18. ustawy z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
19. ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego

Wysokość budżetu, w tym fundusz osobowy

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2025 przyjęty został na poziomie **19.740.811,92 zł**. Zrealizowane wydatki to kwota **19.346.986,52 zł** (98,01% przyjętego planu). Wypracowano dochody na ogólną kwotę **200.232,30 zł**.

Na wymieniony powyżej budżet, wraz z dochodami na rzecz budżetu Państwa, składały się następujące źródła finansowania:

Budżet państwa (zadania zlecone)

1. Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami.
2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne.
3. Zasiłki dla opiekunów.
4. Świadczenia alimentacyjne.

5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalno-rentowe od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków dla opiekuna.
6. Koszty zatrudnienia trzech pracowników realizujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz pozostałe częściowe koszty utrzymania związane z realizacją świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych.
7. Wydawanie Kart Dużej Rodziny.
8. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
9. Świadczenia wychowawcze oraz koszty obsługi zadania.

Zadania własne Gminy dotowane z budżetu Państwa:

1. Zasiłki stałe, zasiłki okresowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych oraz uczestników Centrum Integracji Społecznej.
2. Koszty utrzymania Ośrodka (częściowa dotacja).
3. Pomoc finansowa, świadczenia w naturze oraz posiłki w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.
4. Pomoc finansowa w ramach Programu „Wspieraj Seniora”.
5. Pomoc finansowa w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.
6. Pomoc finansowa w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa”.

Zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej Hrubieszów:

1. Zasiłki celowe.
2. Specjalne zasiłki celowe.
3. Sprawianie pogrzebu.
4. Zdarzenie losowe.
5. Opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej.
6. Udzielanie schronienia i posiłku osobom bezdomnym.
7. Zapewnienie 20% wkładu własnego do programu „Posiłek w szkole i w domu”
8. Usługi opiekuńcze.
9. Współfinansowanie opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.
10. Dodatki mieszkaniowe.
11. Koszty utrzymania Ośrodka.

Szczegóły planu finansowego na rok 2025, uwzględniającego dochody i wydatki, zawierającego właściwą klasyfikację budżetową, źródła finansowania poszczególnych zadań i ich wysokość oraz poziom wykonania planu finansowego ujęte zostały w poniższych zestawieniach tabelarycznych.

DOCHODY:

Tabela nr 1.

Rozdział	Plan 2025 r.	Wykonanie 2025 r.	%
85501 – Świadczenia wychowawcze	15.000,00	10.144,50	67,63
Zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w latach poprzednich § 0940	10.000,00	6.591,04	
Zwrot odsetek od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w latach poprzednich § 0900	5.000,00	3.553,46	
85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.	28.000,00	14.281,29	51,00
Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w latach poprzednich § 0900	6.000,00	3.151,59	
Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych pobranych w roku bieżącym § 0920	0,00	61,96	
Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w latach poprzednich § 0940	22.000,00	11.067,74	
85503 – Karta Dużej Rodziny	0,00	48,00	
Wpływy z różnych opłat § 0690	0,00	480,00	
85203 – ośrodki wsparcia	0,00	37.165,72	-
Odpłatność za pobyt w Dziennym Domu Pobytu dla Seniorów (wpływy z usług § 0830)	0,00	37.165,72	-
85213- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	150,00	-	0,00%
Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych § 0940	150,00	-	
85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.	2.000,00	850,00	43,00
Zwrot nienależnie pobranych zasiłków okresowych w latach poprzednich § 0940	2.000,00	850,00	
85215 – Dodatki mieszkaniowe	231,15	231,15	100,00

Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych § 0940	231,15	231,15	
85216 – Zasiłki stałe	5.000,00	3.889,03	78,00
Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych w latach poprzednich. § 0940	5.000,00	3.889,03	
85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej	0,00	0,23	
Odsetki bankowe (wpływy z pozostałych odsetek § 0920)	0,00	0,23	
85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	152.992,00	132.142,20	86,00
zadania własne- odpłatność za usługi opiekuńcze (wpływy z usług § 0830)	152.992,00	132.142,20	
85395 – Pozostała działalność	4.360,00	1.480,18	33,95
Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 0900)	800,00	0,00	
Zwrot nienależnie pobranych świadczeń (art. 13) § 0940	3.560,00	1.480,00	
Odsetki (wpływy z pozostałych odsetek § 0920)	0,00	0,18	
Razem	207.733,15	200.232,30	96,39

WYDATKI:

Tabela nr 2.

Rozdział	Plan na 2025 rok	Wykonanie za 2025 rok	%	Wykonanie zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej	Wykonanie zadania zlecone, własne finansowane z budżetu państwa
85202 – Domy pomocy społecznej	986.231,19	981.528,83	99,52	981.528,83	-
<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej</i>	986.231,19	981.528,83		981.528,83	-
85203- Ośrodki Wsparcia	428.276,84	408.599,99	95,41	377.717,39	30.882,60
-zadania własne (finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	397.376,84	377.717,39		377.717,39	0,00
-zadania własne (dotowane z budżetu państwa)	30.900,00	30.882,60		0,00	30.882,60
<i>W tym fundusz osobowy: (wynagrodzenie, pochodne – ZUS od wynagrodzeń)</i>	277.040,84	274.627,21		243.744,61	30.882,60
<i>Pozostałe koszty utrzymania DDP dla Seniorów</i>	151.236,00	133.972,78		133.972,78	0,00

85205- Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	6 000,00	6 000,00	100,00	-	6 000,00
Zakup materiałów i wyposażenia	6 000,00	6 000,00		-	6 000,00
85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	86.700,00	81.560,76	94,07	-	81.560,76
- zadania własne (dotowane z budżetu państwa) - Ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby uprawnione do zasiłku stałego oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej	86.700,00	81.560,76		-	81.560,76
85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	562.684,25	529.483,82	94,10	86.239,82	443.244,00
-zadania własne (zasiłki-finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	119.440,25	86.239,82		86.239,82	0,00
-zadania własne (zasiłki okresowe w całości dotowane z budżetu państwa)	443.244,00	443.244,00		0,00	443.244,00
85215 - Dodatki mieszkaniowe	629.668,27	628.339,80	99,79	627.483,74	856,06
- zadania własne (dodatki mieszkaniowe - finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	628.812,19	627.483,74		627.483,74	0,00
- zadania zlecone (bon energetyczny)	856,08	856,06		0,00	856,06
85216- Zasiłki stałe	844.973,00	837.992,92	99,17	0,00	837.992,92
Zadania własne (dotowane z budżetu państwa), w tym:	844.973,00	837.992,92		0,00	837.992,92
Zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy	2.200,00	1.620,70		0,00	1.620,70
85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej	2.945.620,70	2.859.360,05	97,07	2.171.305,02	688.055,03
-zadania własne (finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	2.254.524,70	2.171.305,02		2.171.305,02	0,00
-zadania własne (dotowane z budżetu państwa)	691.096,00	688.055,03		0,00	688.055,03
W tym fundusz osobowy: (wynagrodzenie, dodatkowe wynagrodzenie roczne, nagrody jubileuszowe, pochodne – ZUS od wynagrodzeń)	2.607.349,00	2.543.502,33		1.940.897,30	602.605,03
Pozostałe koszty utrzymania	338.271,70	315.857,72		230.407,72	85.450,00

85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	649.630,00	564.674,00	86,92	232.932,64	331.741,36
- zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	242.050,00	232.932,64		232.932,64	0,00
-zadania własne (finansowane z programu - Opieka75 +)	68.460,00	23.301,36		0,00	23.301,36
- zadania własne (Usługi sąsiedzkie finansowane z programu Korpus Wsparcia Seniorów)	0,00	0,00		0,00	0,00
-zadania zlecone (usługi opiekuńcze specjalistyczne)	339.120,00	308.440,00		0,00	308.440,00
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	242.500,00	242.300,00	99,92	48.460,00	193.840,00
- zadania własne – realizacja Programu” Posiłek w szkole i w domu”)	242.500,00	242.300,00		48.460,00	193.840,00
85295 – Pozostała działalność	68.742,29	64.675,82	94,08	3.163,20	61.512,62
Zadania własne (finansowane z programu - Wspieraj seniora)	17.836,80	15.816,00		3.163,20	12.652,80
Zadanie zlecone (dodatek osłonowy)	0,00	0,00		0,00	0,00
Zadanie zlecone (koszt utrzymania oprogramowania „Pomost”)	10.349,22	10.349,22		0,00	10.349,22
Zadania własne – Punkt Interwencji Kryzysowej	40.556,27	38.510,60		0,00	38.510,60
85326 – Fundusz Solidarnościowy	1.131.919,50	1.131.908,59	99,99	0,00	1.131.908,59
- zadania własne (finansowane z programu Opieka wychnieniowa)	122.400,00	122.399,40		0,00	122.399,40
-zadania własne (finansowane z programu - Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością)	1.009.519,50	1.009.509,19		0,00	1.009.509,19
85395 – Pozostała działalność	757.527,49	650.350,94	85,85	32.423,02	617.927,92
Świadczenia za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	0,00	0,00		0,00	0,00
Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych	0,00	0,00		0,00	0,00
Jednorazowe świadczenia wypłacane obywatelom Ukrainy	0,00	0,00		0,00	0,00
Polityka Senioralna EFS+	757.527,49	650.350,94		32.423,02	617.927,92
85502 –Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	8.938.707,78	8.924.080,54	99,84	199.076,35	8.725.004,19

-zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej w tym:	211.911,61	199.076,35		199.076,35	0,00
<i>fundusz osobowy:</i> (wynagrodzenie-dodatkowe wynagrodzenie roczne oraz pochodne - ZUS od wynagrodzeń)	201.422,26	190.702,90		190.702,90	0,00
<i>Pozostałe koszty utrzymania</i>	10.489,35	8.373,45		8.373,45	0,00
-zadania zlecone w tym:	8.637.713,64	8.635.921,66		0,00	8.635.921,66
<i>Świadczenia rodzinne, dodatki do św. rodzinnych, św. pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekuna, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ubezpieczenie społeczne od niektórych św. pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych</i>	8.419.306,03	8.417.529,69		0,00	8.417.529,69
<i>Świadczenia wychowawcze</i>	2.444,64	2.444,64		0,00	2.444,64
<i>Koszty obsługi świadczeń wychowawczych</i>	2.000,00	1.992,18		0,00	1.992,18
<i>fundusz osobowy:</i> (wynagrodzenie dodatkowe wynagrodzenie roczne oraz pochodne – ZUS od wynagrodzeń)	198.580,38	198.572,56		0,00	198.572,56
<i>Pozostałe koszty utrzymania</i>	15.382,59	15.382,59		0,00	15.382,59
- zadania własne dotowane z budżetu państwa:	89.082,53	89.082,53		0,00	89.082,53
<i>Świadczenia rodzinne wypłacane obywatelom Ukrainy</i>	86.713,72	86.713,72		0,00	86.713,72
<i>koszty obsługi</i>	2.368,81	2.368,81		0,00	2.368,81
85503 – Karta Dużej Rodziny	2.193,00	2.184,44	99,61	0,00	2.184,44
- zadania zlecone	2.193,00	2.184,44		0,00	2.184,44
85504 – Wspieranie rodziny	240.839,30	233.463,80	96,94	155.648,71	77.815,09
-zadania własne (finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	163.024,21	155.648,71		155.648,71	0,00
- zadania własne (finansowane z budżetu państwa)	77.815,09	77.815,09		0,00	77.815,09
<i>w tym fundusz osobowy:</i> (wynagrodzenia dodatkowe wynagrodzenie roczne oraz pochodne - ZUS od wynagrodzenia)	228.387,19	221.901,43		144.086,34	77.815,09
<i>Pozostałe koszty utrzymania</i>	12.452,11	11.562,37		11.562,37	0,00
85508– Rodziny zastępcze (zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	253.865,00	242.059,98	95,35	242.059,98	0,00

<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych</i>	253.865,00	242.059,98		242.059,98	0,00
85510 – Placówki opiekuńczo – wychowawcze (zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	719.872,17	716.768,01	99,57	716.768,01	0,00
<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych</i>	719.872,17	716.768,01		716.768,01	0,00
85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	210.785,30	210.488,07	99,86	0,00	210.488,07
<i>Ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby uprawnione do świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna, specjalnych zasiłków opiekuńczych</i>	207.827,00	207.825,60		0,00	207.825,60
<i>Ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osobę (obywatela Ukrainy) uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego</i>	2.958,30	2.662,47		0,00	2.662,47
85595 – Pozostała działalność	34.075,84	31.166,16	91,46	31.166,16	0,00
<i>-zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)</i>	34.075,84	31.166,16		31.166,16	0,00
Razem	19.740.811,92	19.346.986,52	98,01	5.905.972,87	13.441.013,65

I. Pomoc Społeczna

Współczesny obraz pomocy społecznej wskazuje, że jej zadania ulegają ciągłemu i systematycznemu rozszerzaniu. Stan ten jest determinowany w głównej mierze zmieniającymi się realiami rzeczywistości. Kryzys finansowy, gospodarczy, bezrobocie, to tylko niektóre z czynników powodujących, że zadania pomocy społecznej nie mogą być ujmowane statycznie. Realia obecnych czasów wymuszają, aby katalog zadań pomocy społecznej był elastyczny i otwarty na nowe wyzwania. Pomoc społeczna winna nie tylko wykorzystywać doraźne metody wsparcia beneficjentów, które de facto w perspektywie długoterminowej powodują wykształcenie postaw roszczeniowych, lecz dążyć do diagnozy problemu i poszukiwania form jego rozwiązania, innych niż wsparcie materialne, przy zaangażowaniu własnych możliwości klienta oraz wykorzystaniu jego predyspozycji. Istotne

jest, aby w podejmowanej pracy socjalnej pamiętać, że działania jakie wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej mają charakter wspomagający. Chodzi więc o to, żeby nie wyręczać klienta, ale przede wszystkim zbadać, czy jego problem mógłby być rozwiązany przy wykorzystaniu jego własnych możliwości, a rolę Ośrodka ograniczyć do minimum niezbędnego do zaktywizowania podopiecznego. Zasada pomocniczości w stosunku do własnych możliwości klienta opiera się na prostym założeniu, że każdy człowiek powinien zaspokajać swoje potrzeby własnymi siłami, bez sięgania po pomoc z zewnątrz. Jednostka powinna mieć więc świadomość, że naturalnym jest powinność samodzielnego zdobycia odpowiednich środków utrzymania.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, jednostka powinna wykorzystywać swoje możliwości, środki i uprawnienia. Na pomoc państwa może liczyć w zasadzie wówczas, gdy mimo ich wykorzystania, nadal pozostaje w trudnej sytuacji życiowej lub pomimo podjętych starań nie potrafi pomóc sama sobie.

Jednym z zasadniczych celów pracowników MOPS w Hrubieszowie jest próba aktywizacji świadczeniobiorców, zachęcanie i wsparcie ich w przezwyciężaniu trudnej sytuacji bytowej, która może trwać długimi latami lub występować jako problem przejściowy.

Owo „wspomaganie” jest towarzyszeniem w pokonywaniu trudności, nie zaś wyręczaniem klienta w procesie zmiany. Oznacza pomoc, a nie opiekę.

Opieką otaczamy małe dziecko, osoby starsze, niepełnosprawne, które własnymi siłami, przy pomocy dostępnych im środków nie są w stanie zaspokoić własnych potrzeb.

Pomoc zaś to dostarczanie środków niezbędnych do rozwoju jednostek i rodzin, polegająca na współdziałaniu z osobą będącą w sytuacji trudnej. Polega m.in. na wzbudzaniu potencjału oraz dostarczaniu środków, dzięki którym klient będzie mógł podjąć samodzielną aktywność w celu polepszania swojej sytuacji. Wyręczanie prowadzi bowiem do wyuczonej bezradności, w efekcie czego trudno jest przerwać błędne koło.

Człowiek wykluczony ze społeczności łatwo popada w uzależnienie od pomocy społecznej. O powstaniu uzależnienia od pomocy społecznej świadczy głównie chęć uporczywego pozyskiwania środków finansowych z pomocy społecznej i odrzucenie innych form wsparcia. Po niedługim czasie klienci przejawiają trudności w kontrolowaniu tego zachowania i choć obiecują sobie, że nie zgłoszą się po pomoc, to jednak czynią to regularnie. Próby rezygnacji z pomocy wywołują bowiem silne poczucie dyskomfortu, a otrzymywanie jej nasila spiralę roszczeń, inne źródła dochodu są przy tym zaniedbywane. Każdy

mieszkaniec miasta Hrubieszowa, stojący wobec problemów, których nie jest w stanie rozwiązać samodzielnie, ma prawo zwrócić się o pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 tej ustawy - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy domowej;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenia na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W roku 2025 prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom samotnie gospodarującym, których dochód nie przekraczał kwoty 1010,00 zł oraz osobom w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał kwoty 823,00 zł.

Zgodnie z uregulowaniami ustawy o pomocy społecznej w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych, może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu, niedotrzymywanie jego postanowień, z własnej winy niepodjęcie lub przerwanie realizacji formy pomocy, lub odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji prac społecznie

użytecznych, w przypadkach określonych w art. 65 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia; lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W normatywnym ujęciu terminu „rodzina” ustawodawca określa wszystkie osoby spokrewnione i niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Zadania zlecone

1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – są jedyną formą pomocy realizowaną w roku 2025, w ramach ustawy o pomocy społecznej, finansowaną w całości z budżetu państwa.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą być przyznane osobie, która z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymaga opieki osób innych, a jest tego pozbawiona, również osobie, która wymaga pomocy osób innych, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych tj.:

- 1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:
 - a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:
 - samoobsługa, zwłaszcza umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
 - dbałość o higienę i wygląd,
 - utrzymywanie kontaktów z domownikami, oraz ze społecznością lokalną,
 - wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego,
 - korzystanie z usług różnych instytucji,
 - b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:

- doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,

- kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,

c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:

- w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,

- wypełnieniu dokumentów urzędowych,

d) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:

- nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,

- pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,

- zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem;

2) pielęgnacja - jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

a) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,

b) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,

c) pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,

d) pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,

e) pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,

f) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,

g) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych;

3) rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

a) współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług;

4) pomoc mieszkaniowa, w tym:

a) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,

b) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu.

Ośrodek Pomocy Społecznej, przyznając specjalistyczne usługi opiekuńcze ustala ich zakres, czasookres, miejsce świadczenia oraz wysokość odpłatności. Wysokość odpłatności

uzależnioną od dochodu osoby, rodziny, określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2024r., poz. 816).

W **roku 2025** specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 26 osób (w 2024 r. – 25 osób) na łączną kwotę **308 440,00 zł**. Przepracowano **7711** godzin (w 2024 r. – 8160 godzin na kwotę 269 280,00 zł). Koszt 1 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych w 2025 roku wynosił 40,00 zł. Zadanie realizowane było przez Spółdzielnię Socjalną „LIDER”, wyłonioną w drodze konkursu.

Zadania własne

1. Zasiłek stały – świadczenie przysługujące pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy odpowiednio od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub gdy jej dochód i dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 1229 zł miesięcznie; 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kwotą stanowiącą 130% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 100 zł miesięcznie.

Szczegółowe zestawienie dotyczące realizacji zasiłków stałych przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3.

Forma pomocy	2024 r.		2025 r.	
	Liczba osób	Kwota zł	Liczba osób	Kwota zł
Zasiłki stałe - ogółem	86	676 314,31	85	837 992,92

W tym: dotacja Urzędu Wojewódzkiego	86	676 314,31	85	837 992,92
W tym: zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy			2	1 620,70
Udział własny Gminy Miejskiej	-	-	-	-

Wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy, w całości, dotowanym z budżetu państwa, tj. kwota **837 992,92 zł.** W całym 2025 r. pomocą w postaci zasiłku stałego objęto **85** osób. W analogicznym okresie 2024 r. objęto pomocą 86 osób.

2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych

Osoby, pobierające zasiłek stały, nie podlegające ubezpieczeniu z innego tytułu, mają również opłacane - przez Ośrodek - składki na ubezpieczenie zdrowotne. **W roku 2025** Ośrodek opłacił **712** składek za **73** osoby (w 2024 r. – 74 osoby – 741 składek).

Należy zaznaczyć, że opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, jest zadaniem własnym, dotowanym w całości z budżetu państwa.

Realizacja składek na ubezpieczenie zdrowotne – od zasiłku stałego przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4.

Forma pomocy	2024 r.			2025 r.		
	Liczba osób	Liczba świad.	Kwota	Liczba osób	Liczba świad.	Kwota
Składki na ubezp. zdr. -ogółem	74	741	55 931,23	73	712	70.077,93
w tym: dotacja UW	74	741	55 931,23	73	712	70.077,93
udział własny Gminy Miejskiej	-	-	-	-	-	-

3. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy, przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W 2025 r. minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosiła:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby;
- 2) w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem rodziny.

Środki na wypłatę zasiłku okresowego w w/w, minimalnej wysokości, pochodziły z dotacji celowej, jaką otrzymała Gmina Miejska Hrubieszów z budżetu państwa oraz ze środków własnych Gminy.

W **2025 r.** z tej formy pomocy **skorzystały 123** osoby na ogólną kwotę **453 690,79 zł**, natomiast w analogicznym okresie **roku 2024** – **124** osoby na kwotę **336 474,90 zł**.

Najczęstsze powody przyznania zasiłku okresowego to:

- bezrobocie – **111** osób;
- długotrwała choroba – **9** osób;
- niepełnosprawność –**10** osób.

4. Usługi opiekuńcze

Możliwość uzyskania pomocy w formie usług opiekuńczych jest zbliżona do opisanych wcześniej specjalistycznych usług opiekuńczych, z tym, że nie dotyczy osób z zaburzeniami psychicznymi.

Odpłatność za usługi opiekuńcze uregulowana została Uchwałą Nr LXXVI/564/2024 Rady Miejskiej w Hrubieszowie z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania ze zmianą w Uchwale Nr XV/91/2025 Rady Miejskiej w Hrubieszowie z dnia 4 lutego 2025 r.

W **roku 2025** z usług opiekuńczych skorzystało **45 osób**, u których zrealizowano łącznie **6743 godziny usług** (wydatek na kwotę **256 234,00 zł**). W roku **2024** z tej formy skorzystało **61 osób** – przepracowano **11 189 godzin** (wydatek na kwotę **335 670,00 zł**). Koszt 1 godz. usług opiekuńczych w 2025 r. wynosił **38,00 zł** (w 2024 r. koszt 1 godz. usług

opiekuńczych wynosił 30,00 zł). Usługi opiekuńcze realizowane były przez Spółdzielnię Socjalną LIDER, wyłonioną w drodze konkursu.

W roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie pozyskał kwotę **23 301,36 zł** w ramach Programu „Opieka 75+” (w 2024 r. w ramach w/w Programu pozyskano kwotę 39 045,00 zł) jako dofinansowanie do usług opiekuńczych.

Proces starzenia oraz pogarszania się stanu zdrowia osób objętych usługami opiekuńczymi będzie skutkował w przyszłości koniecznością zwiększenia środków finansowych na tę formę pomocy oraz zwiększeniem potrzeb finansowych na pokrycie kosztów pobytu tej kategorii osób w domach pomocy społecznej.

5. Zasiłki celowe

Świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, kosztów pogrzebu, zdarzenia losowego, schronienie. Szczegółowe zestawienie dotyczące realizacji zasiłków celowych przedstawia tabela Nr 5.

Tabela nr 5.

Forma pomocy	2024 rok		2025 rok	
	liczba osób	Kwota w zł.	liczba osób	Kwota w zł.
Zasiłki celowe (odzież, leki, opał itp.)	62	48 347,22	82	55 943,03
Schronienie i wyżywienie osób bezdomnych	2	16 406,00		
Zdarzenia losowe	-	-	1	10 000,00
Sprawienie pogrzebu	3	9 000,00	3	9 850,00
RAZEM		73 753,22		75 793,03

Z wymienionej powyżej formy pomocy skorzystały w **2025 r. 83 osoby** na ogólną kwotę **75 793,03 zł.**

W **2024 r.** z zasiłków celowych skorzystały **62 osoby** na łączną kwotę **73 753 22 zł.**

Należy zaznaczyć, że ogólna liczba osób korzystających z pomocy w postaci zasiłków celowych nie jest sumą osób objętych w/w pomocą, ponieważ część osób korzysta jednocześnie z różnych form zasiłku celowego.

W **2025** roku z zasiłku celowego na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, środków czystości, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu skorzystały **82** osoby na kwotę 55 943,03 zł, w tym z zasiłków celowych specjalnych – 2 osoby na kwotę 1500 zł. W 2024 roku z zasiłków celowych w w/w formie skorzystały 62 osoby na kwotę 48 347,22 zł, w tym z zasiłków celowych specjalnych 4 osób na kwotę 1400 zł.

Na terenie miasta funkcjonuje Stowarzyszenie Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „Kres”, które zapewnia przebywającym tam osobom wyżywienie i schronienie.

Od miesiąca września 2016 r., w myśl zmiany przepisów ustawy o pomocy społecznej, udzielenie schronienia osobom bezdomnym następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni albo w schronisku dla bezdomnych. Z uwagi na fakt, iż w/w Stowarzyszenie nie zostało wpisane do rejestru placówek udzielających tymczasowego schronienia, prowadzonego przez Wojewodę, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie nie kieruje, a tym samym nie ponosi odpłatności za pobyt osób tam przebywających.

W **2025** roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie nie poniósł wydatków tytułem zapewnienia schronienia dla osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych. W 2024 r. wydatek z tytułu zapewnienia schronienia dla 2 osób w schroniskach dla osób bezdomnych usytuowanych poza terenem miasta Hrubieszowa wynosił 16 406,00 zł.

6. Domy pomocy społecznej

Innym zadaniem własnym gminy, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej, jest „kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu”.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. W przypadku, gdy osoba bezwzględnie

wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofują swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do powiadomienia o tym właściwego Sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora. Obowiązanymi do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: 1) mieszkaniiec domu; 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi; 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

W roku 2025 w domach pomocy społecznej przebywało **20** mieszkańców miasta Hrubieszowa, z których 8 mężczyzn i 1 kobieta zostało skierowanych - bez zgody - wskutek postępowania sądowego. W DPS w Zamościu przebywa 1 osoba, w Tyszowcach 5 osób, w Popkowicach 1 osoba, w Majdanie Wielkim 1 osoba, w Różance 1 osoba, w Krasnymstawie 3 osoby, w Krasnobrodzie 1 osoba, w Świdniku 1 osoba, w Surhowie 2 osoby, 2 osoby w DPS w Rejowcu, 1 osoba w Biłgoraju oraz 1 osoba w Krośnie.

Wydatki związane z pobytem 18 osób w w/w Domach Pomocy Społecznej wyniosły w roku **2025 – 981 528,83 zł**. Dwie osoby przebywające w DPS ponosiły pełną odpłatność za swój pobyt, w przypadku jednej osoby - częściową odpłatność za pobyt w DPS ponosili członkowie rodziny.

7. Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych mogą być także przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w Środowiskowym Domu Samopomocy w Hrubieszowie. W roku 2025, do opisanej powyżej placówki, na podstawie decyzji administracyjnych wydanych przez MOPS w Hrubieszowie, uczęszczali **53** osoby.

Korzystanie z usług świadczonych w ŚDS jest nieodpłatne.

Opisana powyżej forma pomocy jest realizowana w ramach planu finansowego ŚDS w Hrubieszowie.

8. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” w 2025 r.

Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym.

W 2025 roku pomocą w postaci świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci artykułów żywnościowych objęto 207 rodzin, tj. 365 osób na łączną kwotę **242 300,00 zł** (w 2024 roku 209 rodzin, tj. 370 osób na kwotę 273 083,10 zł).

W ramach programu „**Posilek w szkole i w domu**” w 2025 roku nie rozpatrywano wniosków o objęcie dzieci dożywianiem w szkołach i przedszkolach, (w 2024 roku dożywianiem objęto 2 dzieci na kwotę 666,90 zł).

Podkreślić należy, że znaczna część środków pochodziła z rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” – 193 840,00 zł, natomiast środki własne wyniosły 48 460,00 zł.

Nie stwierdzono niezabezpieczonych potrzeb w tym zakresie.

9. Kierowanie do Centrum Integracji Społecznej w Mienianach

Od miesiąca listopada 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie, zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, kieruje osoby, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w trudnej sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym, do uczestnictwa w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej w Mienianach.

W przeciągu roku 2025 z zajęć w CIS w Mienianach skorzystało **18** osób, natomiast miesięczna liczba uczestników wynosiła 10 osób. Cztery osoby w roku 2025 ukończyły pomyślnie realizację indywidualnego planu zatrudnienia socjalnego i nabyło umiejętności w ramach reintegracji społecznej i zawodowej, dwie osoby zrezygnowały z uczestnictwa, w tym jedna z powodów zdrowotnych, a druga z powodu podjęcia zatrudnienia. Jedna osoba została usunięta z powodu opuszczania zajęć i łamania regulaminu oraz jedna osoba nie została zakwalifikowana po okresie próbnym. Osoby są kierowane do Centrum na okres

próbny, który trwa 1 miesiąc. Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym, po pomyślnym zakończeniu okresu próbnego, kierownik Centrum kwalifikuje uczestnika do uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o czym informuje kierownika ośrodka pomocy społecznej. Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum może trwać do 11 miesięcy. Jeżeli analiza stanu realizacji programu uzasadnia potrzebę przedłużenia okresu uczestnictwa w zajęciach w Centrum, kierownik Centrum może przedłużyć okres uczestnictwa w zajęciach o dodatkowy okres nieprzekraczający 12 miesięcy. Uczestnicy zajęć reintegracji społecznej i zawodowej otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Świadczenie integracyjne jest wypłacane przez Centrum Integracji Społecznej.

Osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W roku **2025** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie przyznał świadczenie w formie opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej w Mienianach **13** osobom **na kwotę 11 482,83 zł.**

10. Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”

W związku z realizacją Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, w zakresie jego Modułu II mającego na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, na terenie Miasta Hrubieszów w okresie od 01.08.2025 r. do 31.12.2025 r. był realizowany Program Ośłonowy **„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.**

Celem Programu Ośłonowego była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość” na terenie Miasta Hrubieszów.

Beneficjentami Programu Ośłonowego było **41** seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, którzy zamieszkują na terenie Miasta Hrubieszów.

Koszt realizacji zadania, tj. m.in. zakup opasek bezpieczeństwa oraz obsługa systemu wyniósł **15 816,00 zł**, w tym środki własne 3 163,20 zł.

11. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025

Głównym celem Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego jest prowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- a) dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- b) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi z wyżej wymienionymi, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej; 2) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie; 3) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania; 4) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Zgodnie z założeniami Programu, usługi asystenta mogą być realizowane przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Limit godzin usług asystenta przypadających na 1 uczestnika Programu wynosi nie więcej niż 840 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 720 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie

o znacznym stopniu niepełnosprawności, 480 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 360 godzin rocznie dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dla dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Korzystanie z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jest bezpłatne.

W roku 2025 z w/w Programu skorzystały **83** osoby, w tym 2 dzieci od 2. do 16 r.ż. Koszty poniesione na realizację programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 r. wyniosły **1 009 509,19 zł**.

W 2024 roku z w/w Programu skorzystały **42** osoby, w tym 2 dzieci do 16 r.ż. Koszty poniesione na realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, wyniosły **745 613,85 zł**.

Koszt realizacji Programu w całości był sfinansowany z budżetu państwa, z Funduszu Solidarnościowego. Zadanie realizowane było przez Spółdzielnię Socjalną „Lider”, wyłonioną w drodze konkursu.

12. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025

Głównym celem Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego jest odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu opiekunowie zaangażowani na co dzień w sprawowanie opieki będą dysponować czasem, który będą mogli przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. r.ż. z orzeczeniem o

niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wyżej wymienionym, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którzy wymagają usługi opieki wytnieniowej.

Usługa opieki wytnieniowej świadczona jest nieodpłatnie.

W roku 2025 z w/w Programu skorzystało **16** osób, w tym 2 dzieci od 2 do 16 r.ż. Koszty poniesione na realizację programu „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024 wyniosły **122 399,40 zł**.

W roku 2024 z w/w Programu skorzystało 17 osób. Koszty poniesione na realizację programu „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 wyniosły **136 679,87 zł**.

Koszt realizacji Programu w całości był sfinansowany z budżetu państwa, z Funduszu Solidarnościowego. W 2025 r. zadanie realizowane było przez Spółdzielnię Socjalną „Lider”, wyłonioną w drodze konkursu.

PODSUMOWANIE:

W 2025 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały łącznie **652** osoby, spośród **429** rodzin z terenu miasta (w 2024 r. – **489** osób z **304** rodzin). **26** osobom przyznano świadczenia decyzją w ramach zadań zleconych, natomiast **452** osobom przyznano decyzją świadczenia w ramach zadań własnych. Należy zaznaczyć, że ogólna liczba osób korzystających z pomocy nie jest sumą osób objętych pomocą w ramach zadań własnych i zleconych, ponieważ część z osób korzysta jednocześnie z form pomocy finansowych zarówno w ramach zadań własnych, jak i zleconych.

Szczegółowe zestawienie dotyczące ilości osób i rodzin korzystających z pomocy w zakresie realizacji zadań własnych i zleconych obrazuje tabela nr 6.

Tabela nr 6.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	457	429	652
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	26	26	32
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	452	426	649
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	0	576	966
w tym, wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0	172	346

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej obrazuje tabela nr 7.

Tabela nr 7.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	190	340
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	13	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	5	31
Bezrobocie	137	281
Niepełnosprawność	233	319
Długotrwała choroba	211	304
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	14	52
Przemoc domowa	6	26
Alkoholizm	60	88
Narkomania	6	11
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	18	31
Zdarzenie losowe	1	2

Z analizy przedstawionego zestawienia jednoznacznie wynika, że największą liczbowo grupą objętą w **2025 r.** pomocą Ośrodka, stanowią rodziny, w których najważniejszym problemem socjalnym była niepełnosprawność - **233** rodziny.

Funkcjonowanie w środowisku osób niepełnosprawnych, czy też dotkniętych długotrwałą chorobą jest zdeterminowane wieloma czynnikami, m.in.: brakiem środków

finansowych na leczenie oraz rehabilitację, ograniczonymi możliwościami w poruszaniu się i kontaktach społecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach pomocy dla osób niepełnosprawnych i z długotrwałą chorobą udziela wsparcia finansowego w postaci zasiłków, usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.

Najistotniejszą przyczyną udzielania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest, obok wyżej opisywanej niepełnosprawności długotrwała choroba, bezrobocie i alkoholizm.

Bezrobocie jest istotnym czynnikiem powodującym szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, rozszerza sferę społecznego ubóstwa, a nawet może prowadzić do bezdomności. Brak pracy może być dla wielu osób trudnym przeżyciem psychicznym prowadzącym do frustracji, depresji, a nawet zjawisk patologicznych. Należy zwrócić uwagę na fakt, że bezrobocie rodziców wpływa negatywnie na ich relacje z dziećmi. Swoje frustracje przenoszą na najbliższych, co niekorzystnie wpływa na stan emocjonalny całej rodziny i doprowadza do jej rozpadu. Brak zatrudnienia pozbawia także autorytetu, degraduje pozycję społeczną, rodząc zachowania patologiczne, np. przemoc, alkoholizm, narkomanię. Zauważa się także sytuacje, w których osoba bezrobotna nie potrafi zagospodarować wolnego czasu, co często prowadzi do dyskomfortu psychicznego polegającego na bezsilności. Problem bezrobocia występuje także wśród młodych osób, którzy po zdobyciu wykształcenia nie mogą zdobyć zatrudnienia. Zazwyczaj pozostają one bez własnego źródła dochodu, korzystając z pomocy rodziców. Niemożność znalezienia pracy skłania młodych, wykształconych ludzi do emigracji zarobkowej. Inną grupą bezrobotnych są osoby, które nie mają wykształcenia, a w ślad za tym mają niewielkie szanse na zatrudnienie. Istotnym elementem jest stałe podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych poprzez udział w szkoleniach - przekwalifikowaniu zawodowym, stwarzających możliwości podjęcia zatrudnienia. Jednak są grupy osób bezrobotnych przejawiających niechęć do zdobycia chociażby zawodu poprzez ukończenie kursów przygotowujących do pracy. Te osoby nie przejawiają chęci do poprawy swojej sytuacji sądząc, że rynek pracy miasta Hrubieszowa jest znikomy i nie ma szans podjęcia pracy. Najpoważniejszym w skutkach kosztem społecznym bezrobocia jest zjawisko dziedziczenia biedy, przekazywania negatywnych wzorców zarówno członkom rodziny jak i najbliższemu otoczeniu. Osoby pozbawione zatrudnienia coraz częściej są świadczeniobiorcami pomocy społecznej. Niejednokrotnie pomoc społeczna ma dla bezrobotnego duże znaczenie, ponieważ jest jedynym źródłem utrzymania osoby bezrobotnej

oraz jej rodziny. Osoby te dość często biernie oczekują rozwiązania problemu przez Ośrodek Pomocy.

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego występuje także w rodzinach objętych pomocą Ośrodka. Niejednokrotnie ta grupa klientów nie zauważa własnych problemów i jest niechętna do współpracy z pracownikiem socjalnym. Bezradność wynika z zaburzenia wartości systemu rodzinnego i często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Wszelka pomoc powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich. Problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego stał się jednym z powodów korzystania z pomocy społecznej. Rodziny te dość często nastawione są na pomoc finansową, przejawiają postawę roszczeniową, nie przejawiając chęci na podjęcie działań w kierunku poprawy swojej sytuacji rodzinnej.

Praca pracowników MOPS w Hrubieszowie nie ograniczała się w roku 2025 wyłącznie do realizowania świadczeń pomocy społecznej.

Z ustawy o pomocy społecznej wynika obowiązek współdziałania, tzn. osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Powyższa „zasada współdziałania” określa kolejny cel, jaki ma do zrealizowania pomoc społeczna, a jest nim aktywizacja beneficjentów pomocy społecznej.

Bardzo dobrym narzędziem aktywizacji klientów MOPS w Hrubieszowie był **kontrakt socjalny** wprowadzony ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Według tej ustawy kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Pracownik socjalny odgrywa niezwykle istotną rolę w procesie zawierania kontraktu. Występuje w podwójnej roli - inicjatora i późniejszego koordynatora działań objętych kontraktem. Od pracownika wymaga się, aby zainspirował klienta do zawarcia kontraktu socjalnego, następnie wspierał go w trudzie wywiązywania się ze zobowiązań nałożonych jego treścią, aż po monitoring zmian jakie zaszły w życiu podopiecznego. Zdarza się jednak tak, że cel kontraktu nie zostaje osiągnięty z winy klienta, który lekceważy obowiązki nałożone na niego w treści kontraktu, nie wykazuje chęci działania, a wszelkie

uwagi pracownika, zmierzające do skorygowania popełnianych błędów, traktuje jako niepotrzebną krytykę, a wręcz „naciskanie” na jego osobę. W takim układzie pracownik socjalny nie jest w stanie nic zrobić, z wyjątkiem sięgnięcia po narzędzia, jakie dają mu przepisy ustawy o pomocy społecznej, tj. zawnieioskować ograniczenie bądź odmowę przyznania świadczeń. Poza sferą działań „czysto” prawnych, nie ma możliwości, aby „zmusić” klienta do aktywności, a tym samym zawarcie kontraktu okazuje się porażką. Droga do zawarcia kontraktu socjalnego czasami bywa bardzo długa. Klient pomocy społecznej musi przejść trudną konfrontację z samym sobą, dojść do wniosku, że rzeczywiście ma problem, występuje on w jego życiu już dostatecznie długo i być może warto zaryzykować i podjąć walkę o samego siebie, która zaowocować może zasadniczą zmianą jego dotychczasowego życia. Opracowanie kontraktu socjalnego nie należy do zadań łatwych. Na pracowniku socjalnym ciąży ogromny ciężar odpowiedzialności w płaszczyźnie określenia celu zawieranej umowy głównej, stanowiącej trzon działań cząstkowych. Zanim dojdzie do zawarcia kontraktu socjalnego, koniecznym jest podjęcie czynności przygotowujących, na które składają się właściwa analiza sytuacji klienta i ocena problemu wraz z diagnozą, czy problem ten jest możliwy do rozstrzygnięcia przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości podopiecznego.

W **2025 r.** były realizowane **3** kontrakty socjalne z **3** osobami. Wszystkie zostały zrealizowane w 2025 r.

Inną formą pomocy, świadczoną przez pracowników MOPS w roku ubiegłym, nie wymagającą wydania decyzji administracyjnych, była **praca socjalna**. Jest ona rozumiana jako wspieranie osoby w pokonywaniu przez nią barier i ograniczeń w poprawianiu swojego życia. To działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Rola pracownika socjalnego w procesie pracy socjalnej nie sprowadza się zatem wyłącznie do biernego obserwowania klienta. Aby pracownik mógł spełnić rolę inicjatora zmian, musi określić czego zmiana ma dotyczyć, w jakim kierunku i z jaką intensywnością ma przebiegać. Określa on cele pracy socjalnej oraz formułuje program działań, które w kolejnej fazie zostaje przedyskutowany z klientem, po to, aby wypracować z tym ostatnim poczucie, że on sam ma samodzielny wpływ na zmiany w swoim życiu, że to od niego zależy, jakie działania podejmuje celem rozwiązania własnych problemów bytowych. Wraz z głębszym poznaniem

klienta, pracownik socjalny może zmieniać swoją ocenę, wzbogacić ją o kolejne szczegóły, może ona ulec radykalnej zmianie w kierunku negatywnym lub pozytywnym, co zależy od stopnia poznania klienta i od tego, na ile klient w pierwszym kontakcie z pracownikiem był szczery.

W 2025 r. pomocą w tej formie objęto 576 rodzin.

Praca socjalna obejmowała w szczególności:

- poradnictwo socjalne – rozmowy z profesjonalistami np. psychologiem, pedagogiem, radcą prawnym. Najczęściej z poradnictwa tego korzystały osoby, które były kierowane przez pracowników socjalnych do podjęcia działań w swojej sprawie;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych – tj. napisanie podania, pozwu do sądu, pomoc w kompletowaniu dokumentów do ZUS itp. Tę formę pomocy świadczyli pracownicy socjalni w stosunku do wszystkich osób zgłaszających się o pomoc do MOPS;
- uzgodnienia w ramach kontraktu socjalnego – dotyczyły osób, które zdaniem pracownika socjalnego wymagają zawarcia takiego kontraktu celem pełniejszej współpracy z pracownikiem socjalnym.

Ponadto w roku 2025 skierowano do Sądu i Prokuratury łącznie 28 wniosków w sprawach 25 rodzin. Wnioski dotyczyły m.in. wglądu w sytuację rodzinną małoletniego dziecka ze względu na nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny w środowisku, spowodowane nadużywaniem alkoholu przez rodziców bądź bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, jak również zawierały informacje o powtarzających się sytuacjach nadużywania alkoholu i zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych. W stosunku do 11 rodzin złożono zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, w związku z przemocą domową, w szczególności wobec dzieci i osób niesamodzielnych. W przypadku 2 osób zostały złożone wnioski o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody. Dodatkowo, w stosunku do 15 osób, zostały złożone wnioski do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie na leczenie odwykowe bez zgody.

Inną formą pomocy, bez zaangażowania środków budżetowych, jest udzielanie m.in. pomocy rzeczowej.

W roku 2025 kontynuowano akcję „**Koperta Życia**” polegającą na umieszczeniu w specjalnie przygotowanych kopertach- karty z najważniejszymi informacjami o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach, kontaktach do osób najbliższych. Karta informacyjna umieszczona będzie w łatwo dostępnym miejscu - lodówce- oznaczonej charakterystyczną naklejką. Akcja skierowana jest do osób samotnych, starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie po raz szósty zorganizowali zbiórkę zabawek i słodczy „**Dzieciaki - Słodziaki kochają pluszaki**”, w ramach której, przygotowano i przekazano, z zachowaniem wszelkich norm sanitarnych, **70** świątecznych paczek dla dzieci z ubogich rodzin z terenu miasta.

MOPS w Hrubieszowie udzielił pomocy rzeczowej klientom MOPS w postaci drewna opałowego pochodzącego z wycinki drzew położonych na działkach będących własnością Gminy Miejskiej Hrubieszów, przekazanych Zarządzeniami Burmistrza Miasta Hrubieszowa. Z przekazanego drzewa skorzystało 9 rodzin.

W okresie zimowym kontynuowano udział w ogólnopolskiej akcji „**Wymiana ciepła**”, polegającej na udostępnieniu wieszaka z ciepłą odzieżą osobom potrzebującym. Akcja włączyła również do pomocy mieszkańców Miasta, którzy dzielili się „ciepłem”.

Dodatkowo, w roku 2025 pracownicy MOPS, wspólnie z Burmistrzem Miasta Hrubieszowa oraz we współpracy z Hrubieszowskim Domem Kultury, Hrubieszowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, Środowiskowym Domem Samopomocy oraz Caritas zorganizowali „**Wigilię Miejską**” z okazji Wigilii Świąt Bożego Narodzenia, które odbyło się na placu przez Hrubieszowskim Domem Kultury i zgromadziło ponad 200 osób.

Od 2016 r. na terenie Miasta Hrubieszowa prowadzona jest dystrybucja żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, a następnie w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021- 2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W roku 2025 pomoc skierowana była do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał 265 % kryterium dochodowego, tj. odpowiednio:

- kwoty 2676,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej;
- kwoty 218,95 zł na osobę w rodzinie.

Pomoc żywnościowa w formie paczek żywnościowych jest realizowana przez Stowarzyszenie Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „Kres” w Hrubieszowie.

Rolą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie jest kwalifikowanie osób do otrzymania w/w pomocy, tj. wydania skierowania – na podstawie złożonego wniosku i oświadczenia o sytuacji dochodowej i rodzinnej przez osobę ubiegającą się o w/w pomoc, współpraca ze Stowarzyszeniem „Kres”, rozpowszechnianie informacji o miejscu i terminach dystrybucji żywności.

W ramach Programu FEPŻ 2021-2027 - **Podprogram 2024** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie wydał **262** skierowania dla **543** osób. Dystrybucja żywności w ramach Podprogramu 2024 odbyła się w roku 2025.

Nie stwierdzono niezabezpieczonych potrzeb w tym zakresie.

Każdorazowe udzielenie pomocy, bez względu na jej formę, zakres czy wysokość, poprzedzone zostało – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - przeprowadzeniem wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych oraz wydaniem decyzji administracyjnych przez Kierownika bądź Zastępcę Kierownika.

Łącznie - w 2025 roku - przeprowadzono 1 313 wywiadów środowiskowych oraz wydano 1 319 decyzji administracyjnych w zakresie zadań pomocy społecznej.

Ponadto pracownicy socjalni MOPS przeprowadzają również wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do alimentacji, zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, na rzecz osób ubiegających się o przyznanie pomocy w ramach pomocy społecznej, mające na celu ustalenie możliwości udzielania pomocy, np. finansowej, usługowej czy też w naturze, na rzecz osób ubiegających się o przyznanie świadczenia. W/w wywiady, tzw. alimentacyjne, przeprowadzane są zarówno na potrzeby własnej Jednostki, jak również na potrzeby innych OPS-ów, w przypadku, gdy osoby zobowiązane do alimentacji zamieszkują na terenie Gminy Miejskiej Hrubieszów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie, realizując swoje działania nawiązuje i utrzymuje współpracę z różnorodnymi placówkami, instytucjami oraz

organizacjami, np. szkoły, w tym pedagodzy, Policja, Sąd, kuratorzy, służba zdrowia, Straż Miejska, schroniska dla bezdomnych, Zakład Karny, PCK, stowarzyszenia i spółdzielnie socjalne itp. Wspólne podejmowanie różnorodnych działań niewątpliwie wpływa na zwiększenie ich efektywności, zwłaszcza jeżeli chodzi o pomoc rodzinom, osobom ze złożonymi problemami, np. bezdomność, alkoholizm, problemy zdrowia psychicznego, w tym osoby nie leczące się, osoby po pobycie w zakładzie karnym, stosujące przemoc, niezaradne życiowo.

Wzmocnienie działań pracowników MOPS przy współpracy Policji, Straży Miejskiej, służby zdrowia, a także Stowarzyszenia Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „KRES” ma miejsce w okresie jesienno-zimowym, kiedy niskie temperatury niosą zagrożenie dla życia i zdrowia. Szczególnym nadzorem w/w służb objęte są osoby bezdomne, starsze, samotne, niepełnosprawne, ale i także rodziny wielodzietne.

DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA

1. Projekt partnerski: "Punkt Interwencji Kryzysowej w Powiecie Hrubieszowskim".

Projekt był realizowany w partnerstwie z Polskim Związkiem Niewidomych Okręg Lubelski, który pełnił rolę Beneficjenta. Gmina Miejska Hrubieszów/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie była partnerem tego projektu.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Całkowita wartość projektu wynosiła 748 426,39 zł, z czego 710 290,39 zł stanowiła dotacja celowa, 38 136,00 zł wkład własny (niefinansowy).

Okres realizacji projektu obejmował lata 2024-2025, konkretnie od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2025 roku.

Głównym celem projektu było zapewnienie dostępu do usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, przemocy i dyskryminacji poprzez utworzenie i funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej (PIK) na terenie powiatu hrubieszowskiego przez okres 24 miesięcy.

W ramach projektu realizowane były następujące zadania:

- Utworzenie i funkcjonowanie Punktu Interwencji Kryzysowej (PIK) z siedzibą w mieście Hrubieszów. Punkt ten dostępny był dla osób doświadczających szeroko rozumianego kryzysu. Funkcjonował codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16, a poza tymi godzinami oraz w weekendy działała całodobowa linia interwencyjna. Z usług PIK skorzystało łącznie 442 osoby (280 kobiet i 162 mężczyzn) potrzebujących wsparcia. Projekt skierowany był do osób zamieszkujących, uczących się lub pracujących na obszarze województwa lubelskiego. Kadra świadcząca usługi interwencji kryzysowej to 2 osoby (w tym 2 kobiety), natomiast osoby potrzebujące interwencji kryzysowej oraz doświadczające przemocy to 440 osób (278 kobiet i 162 mężczyzn).

W roku 2025 z Punktu Interwencji Kryzysowej skorzystało łącznie **163 osoby**, w tym 99 kobiet i 64 mężczyzn.

- Podnoszenie kompetencji kadr i superwizja pracowników PIK, którzy mieli do czynienia z trudnymi i nagłymi sytuacjami. Zadanie to było kluczowe dla prawidłowego funkcjonowania Punktu.
- Świadczenie specjalistycznej pomocy kryzysowej przez zatrudnionych w Punkcie specjalistów: prawnika, psychologa, pracownika socjalnego, pedagoga, doradcę zawodowego oraz psychologa/terapeutę dzieci i młodzieży. Wsparcie specjalistów odbywało się po wcześniejszym zgłoszeniu zapotrzebowania. Zrealizowano łącznie 2008 godzin pracy specjalistów.

Grupę docelową projektu stanowiły osoby potrzebujące interwencji kryzysowej oraz kadry świadczące usługi interwencji kryzysowej, osoby doświadczające przemocy, w tym przemocy w rodzinie i ich otoczenie.

Rezultaty projektu obejmowały:

- Liczbę osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: 2 osoby (w tym 2 kobiety).
- Liczbę osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu: 417 osób (w tym 260 kobiet).

W okresie realizacji projektu zaangażowani byli następujący specjaliści:

- prawnik- radca prawny
- psycholog
- psycholog dzieci i młodzieży
- psychoterapeuta

- pedagog
- pracownik socjalny
- doradca zawodowy

Udział w projekcie był całkowicie bezpłatny, a jego realizacja przyczyniła się do zwiększenia dostępności usług wsparcia dla mieszkańców powiatu hrubieszowskiego znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, co wpisuje się w statutowe działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie.

2. Projekt partnerski: „Polityka Senioralna EFS+”.

W roku 2025 Gmina Miejska Hrubieszów kontynuowała realizację partnerskiego projektu pn. „Polityka Senioralna EFS+” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Działania 8.5 Usługi społeczne Priorytetu VIII Zwiększenie Spójności Społecznej Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Numer projektu: FELU.08.05-IZ.00-0001/23.

Całkowita wartość projektu wynosi **1 038 196,50 zł**, z czego dofinansowanie dla Gminy Miejskiej Hrubieszów wynosi 986 286,67 zł, wkład własny Gminy 51 909,83 zł.

Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług społecznych i zdrowotnych dla 260 seniorów w wieku 65 lat i więcej, w szczególności dla osób w niekorzystnej sytuacji oraz dla ich opiekunów z terenu Miasta Hrubieszowa. Cel szczegółowy projektu to zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług wspierających dostęp do opieki skoncentrowanej na osobie, modernizacja systemów ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 65 lat i więcej znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz poprawa dostępności i skuteczności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

Projekt skierowany jest do **260 Seniorów**, tj. osób w wieku 65 lat i więcej – w tym osób z niepełnosprawnościami oraz osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a także do opiekunów faktycznych osób w wieku 65 lat i więcej z Gminy Miejskiej Hrubieszów. Adresatami projektu jest także kadra bezpośrednio świadcząca usługi na rzecz seniorów w społeczności lokalnej.

Okres realizacji projektu trwa od 1 września 2023 r. do 30 czerwca 2026 r. Planowane w projekcie działania są bezpłatne.

Cel projektu zostanie osiągnięty poprzez realizację zintegrowanych usług społecznych, rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy, w tym rozwój i upowszechnienie form wsparcia środowiskowego w miejscu zamieszkania oraz tworzenie warunków do opieki domowej, m.in. funkcjonowania wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. Projekt zakłada realizację kompleksowych działań odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby w zakresie wsparcia opiekunów faktycznych poprzez objęcie ich działaniami wspierającymi, doradczymi i szkoleniowymi.

W ramach projektu realizowane są następujące działania:

1. Usługi opiekuńcze świadczone w społeczności lokalnej, w formie dziennej.
2. Tworzenie warunków i usług w zakresie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania, w tym:
 - usługi psychologiczne;
 - usługi pielęgnacyjne (podolog, kosmetyczka, fryzjer);
 - usługi fizjoterapeutyczne;
 - usługi rehabilitacyjne;
 - usługi „Złotej Rączki” (drobne naprawy w domu Seniora);
 - usługi transportowe „Door to door”.
3. Wsparcie opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia (m.in. poradnictwo psychologiczne i gerontologiczne).
4. Szkolenia kadry bezpośrednio świadczącej usługi na rzecz Seniorów.
5. Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

Grupą docelową projektu są:

1. Osoby starsze w wieku 65 lat i więcej, wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym osoby z niepełnosprawnością, chorobami wieku starczego,

samotne, wykluczone komunikacyjnie, z utrudnionym dostępem do placówek medycznych, z problemami finansowymi oraz bez wsparcia rodziny).

2. Opiekunowie faktyczni osób niesamodzielnych w wieku 65 lat i więcej, sprawujący opiekę bez obowiązku ustawowego.
3. Osoby stanowiące kadre realizującą działania w obszarze usług społecznych.

Przy doborze uczestników stosowana jest zasada polityki równych szans.

Rekrutację uczestników prowadził Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w 2025 roku do projektu zrekrutowano **214 uczestników**. W roku 2024 do udziału w Projekcie zakwalifikowano **6** uczestników.

II. Świadczenia rodzinne

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych są w całości finansowane z budżetu państwa. W ramach tej ustawy wyróżniamy następujące świadczenia:

- 1) zasiłek rodzinny;
- 2) dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - urodzenia dziecka;
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - samotnego wychowywania dziecka;
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania;
 - rozpoczęcia roku szkolnego;
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosiło 674,00 zł, zaś w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, kryterium wynosiło 764,00 zł.

Podstawą ustalenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie jest dochód z roku poprzedzającego okres świadczeniowy.

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych Ośrodek realizuje również tzw. świadczenia opiekuńcze, tj.:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny
- 2) świadczenie pielęgnacyjne
- 3) specjalny zasiłek opiekuńczy.

W roku 2025 zostało wypłaconych 6967 w/w świadczeń opiekuńczych na kwotę **5 908 562,00 zł.**

W analogicznym okresie 2024 roku zostało wypłaconych 7010 świadczeń na kwotę 5 327 388,19 zł.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje on niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Wprowadzając istotne zmiany w warunkach przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadza jednocześnie przepisy mające na celu pełną ochronę praw nabytych osób, które nabyły na starych, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy, tj. do 31 grudnia 2023 r. przepisach, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Osoby te będą mogły w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenie zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Prawo do pobierania tych świadczeń na zasadach dotychczasowych zostało uregulowane w art. 63 ustawy o świadczeniu wspierającym przepis ten przewiduje, że:

- w sprawach o świadczenie pielęgnacyjne do których prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 63 ust. 1 u.s.w.),
- osoby, którym przed 1 stycznia 2024 r., albo nawet po tej dacie, ale na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, zachowują, na zasadach

obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo do tych świadczeń nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane (art. 63 ust. 2 u.ś.w.),

- osoby, zachowują prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie, nad którą sprawują opiekę zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego w tym przypadku będzie złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności (art. 63 ust. 3 ustawy),

Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. w 2025 r. przysługiwało:

- 1) matce albo ojcu,
 - 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny,
 - 3) opiekunowi faktycznemu dziecka
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18 roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia.

Nie ulegają natomiast zmianie rodzaje orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, które są wymagane przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne.

W związku z tym, od 1 stycznia 2024 r., tak jak dotychczas, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne wymagane jest, aby osoba wymagająca opieki legitymowała się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”) albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zmienione przepisy rozszerzają również krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego – od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje następującym opiekunom:

1. matce albo ojcu,
2. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 ze zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
3. opiekunowi faktycznemu dziecka,
4. rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Jedną z najważniejszych wprowadzanych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego.

Również posiadany przez opiekuna status rolnika, małżonka rolnika czy domownika rolnika, nie stanowi żadnej przeszkody w otrzymywaniu od 1 stycznia 2024 r. świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, bez konieczności rezygnacji przez opiekuna będącego

rolnikiem, małżonkiem rolnika lub domownikiem rolnika z prowadzenia gospodarstwa rolnego/z pracy w gospodarstwie rolnym.

Świadczenie pielęgnacyjne według nowych przepisów przysługuje również w sytuacji, gdy opiekun dziecka w wieku do ukończenia 18 r. życia ma ustalone prawo do własnej emerytury lub renty lub innego świadczenia emerytalno-rentowego

Zarówno zasiłki pielęgnacyjne jak i świadczenia pielęgnacyjne przyznawane są niezależnie od sytuacji materialnej rodziny.

Kolejnym świadczeniem związanym z niepełnosprawnością, wynikającym z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest specjalny zasiłek opiekuńczy dla osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ośrodek realizował ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły – od 01.07.2013 r. - prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. W **roku 2025** wypłacono **12** świadczeń na kwotę **7 440,00 zł**.

Do katalogu świadczeń, wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych należy również świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;

- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w kwocie 1 000,00 zł, przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W roku 2025 zrealizowano wypłatę **277** świadczeń na kwotę **255 345,00 zł**.

W roku **2024** wypłacono **280** świadczeń na łączną kwotę **271 626,00 zł**.

Łącznie w roku 2025 Ośrodek zrealizował wypłatę 12 202 świadczeń rodzinnych i opiekuńczych na łączną kwotę 6 789 364,96 zł.

Od 01.01.2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach tej ustawy, z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W roku 2025, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie nie wypłacił powyższego świadczenia.

Szczegółową realizację wypłaconych świadczeń rodzinnych, bez kosztu ich obsługi przedstawia Tabela nr 8.

Tabela nr 8.

Świadczenie	2024 r.		2025 r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	409 659,00	3 486	365 462	3 139
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:				
- urodzenia dziecka	18 000,00	18	13 000	13
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	4 000,00	10	1 600	4
- samotnego wychowywania dziecka	67 444,00	315	50 560	240
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	65 760,00	632	49 940	472
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	3 144,00	36	2 346	34
- rozpoczęcia roku szkolnego	21 300,00	213	16 700	167
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	60 515,00	637	59 945	631
Zasiłki rodzinne wypłacone zg. z art.5 ust.3a i ust. 3b (złotówka za złotówkę)	21 538,59	283	32 464,96	220
Zasiłek pielęgnacyjny	1 207 873,00	5 597	1 193 372	5 529
Świadczenie pielęgnacyjne	4 107 735,00	1 394	4 707 750	1 426
Specjalny zasiłek opiekuńczy	11 780,00	19	7 440	12
Zasiłek dla opiekunów	7 440,00	12	7 440	12
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	35 000,00	35	26 000	26
Świadczenie rodzicielskie	271 626,00	280	255 345	277
OGÓŁEM	6 316 814,78	12 968	6 789 364,96	12 202

Za osoby uprawnione do świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekunów i specjalnych zasiłków opiekuńczych, niepodlegające ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z innego tytułu, Ośrodek opłaca także składki z tego tytułu.

W roku 2025 wydatkował na ten cel kwotę **866 713,72 zł**, opłacając **974** świadczeń. W analogicznym okresie 2024 r. Ośrodek opłacił świadczeń na kwotę **846 333,57 zł**.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekuna, niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego źródła, Ośrodek opłaca także składki na ubezpieczenie zdrowotne. W roku **2025** łączna kwota na opłacenie **711** świadczeń zdrowotnych wyniosła **207 825,60 zł**. W roku **2024** opłacono **720** świadczeń na łączną kwotę **185 241,54 zł**.

W roku 2025 realizacja świadczeń rodzinnych odbywała się na podstawie 555 decyzji administracyjnych.

III. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Od 01.10.2008 r. Ośrodek realizuje - na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - zadanie, polegające na przyznawaniu i wypłacie świadczeń alimentacyjnych osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom, które są uprawnione do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja w okresie dwóch miesięcy okazała się bezskuteczna.

Do świadczeń z funduszu alimentacyjnego są uprawnione osoby w wieku do 18 lat lub do 25 lat, jeżeli kontynuują naukę w szkole lub szkole wyższej. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności osoba jest uprawniona do świadczeń z funduszu bezterminowo. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 1209 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z ust. 2 a, jest niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego od dnia 1.10.2024 r. przysługują w wysokości ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 1000 zł.

W roku 2025 wypłacono 1 269 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 753 556,25 zł.

Średnio miesięczna liczba osób korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego to 93 osoby uprawnione.

W roku 2024 wypłacono 1 272 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 584 975,63 zł – średnio miesięcznie 106 osób.

W roku 2025 realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego odbywała się na podstawie 88 decyzji administracyjnych.

IV. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Realizacja ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, to nie tylko wypłata świadczeń alimentacyjnych, ale także prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W roku 2025 zostało przeprowadzonych 42 wywiady alimentacyjne oraz złożono 15 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy o aktywizację zawodową dłużników.

W ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonego w roku 2025, podejmowano niżej wymienione działania:

- poinformowanie dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń alimentacyjnych na osobę uprawnioną;
- informacja do Komornika Sądowego o przyznaniu świadczeń na osobę uprawnioną;
- wniosek do Organu Właściwego Dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika – jeżeli dłużnik mieszka poza Hrubieszowem;
- wezwanie dłużnika na przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i złożenie oświadczenia majątkowego – jeżeli dłużnik mieszka w Hrubieszowie;
- przeprowadzenie wywiadu i odebranie oświadczenia majątkowego;
- informacja do Komornika Sądowego o wynikach przeprowadzonego wywiadu;
- informacja do Organu Właściwego Wierzyciela o wynikach przeprowadzonego wywiadu – jeżeli wierzyciel mieszka poza Hrubieszowem;

- wniosek do PUP o aktywizację zawodową dłużnika;
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- wniosek do Prokuratury i Starosty, jeżeli dłużnik uniemożliwia sporządzenie wywiadu;
- monitorowanie zmian i podejmowanie działań z tym związanych.

W roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie przeprowadził postępowanie wobec 282 dłużników, złożono do Komorników 85 wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej.

V. Świadczenia wychowawcze

Ośrodek realizuje postępowania dotyczące świadczeń wychowawczych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie przysługuje w wysokości 800,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 18 roku życia.

W roku 2025 wypłacono 6 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 2 444,64 zł.

VI. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy przeznaczoną dla osób spełniających łącznie trzy warunki:

1. posiadają tytuł prawny do lokalu,
2. spełniają kryterium dochodowe,

3. zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom lub podnajemcom lokali mieszkalnych, mieszkającym w tych lokalach,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność oraz właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje w związku z mieszkaniem w jednym lokalu mieszkalnym albo zajmowaniem jednego lokalu mieszkalnego i może przysługiwać na podstawie więcej niż jednego tytułu prawnego spośród określonych wyżej.

Kryterium metrażowe uzależnione jest od liczby osób mieszkających w lokalu mieszkalnym.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu nie przekracza określonej dla danej liczby osób powierzchni (powierzchnia normatywna) o więcej niż 30% (lub 50% jeśli wielkość pokoi i kuchni nie przekracza 60% powierzchni całego lokalu).

Liczba osób zamieszkujących w lokalu	Powierzchnia normatywna	Powierzchnia normatywna + 30%
1 osoba	35 m ²	45,5 m ²
2 osoby	40 m ²	52,0 m ²
3 osoby	45 m ²	58,5 m ²
4 osoby	55 m ²	71,5 m ²
5 osób	65 m ²	84,5 m ²
6 osób	70 m ²	91,0 m ²

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Powierzchnię normatywną powiększa się o 15 m², jeżeli:

- w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim
- lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekroczył 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarstwie jednoosobowym lub 30% w gospodarstwie wieloosobowym.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 ze zm).

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatek nie może przekraczać 70 % wydatków na powierzchnię normatywną lokalu oraz nie może być niższy od 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy.

W ramach tego zadania w **2025 r.** wypłacono **2 323** świadczenia na kwotę **627 483,74 zł**, natomiast w 2024 r. – **2 594** świadczenia na kwotę **666 846,37 zł**.

W roku **2025** realizacja wypłat dodatków mieszkaniowych odbywała się na podstawie **421** decyzji administracyjnych.

VII. Czyste Powietrze

Ustawa Prawo ochrony środowiska nałożyła na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z WFOŚiGW

w ramach Części 2 programu „Czyste Powietrze”. W gminie Hrubieszów zaświadczenia wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie.

W roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie wydał 52 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Realizacja zadania odbywa się bezkosztowo.

VIII. Bon energetyczny

13 czerwca 2024 roku weszła w życie Ustawa z dnia 23 maja 2024 roku o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego

Bon energetyczny był jednorazowym świadczeniem pieniężnym przeznaczonym na energię elektryczną, który był przyznany gospodarstwom domowym o niższych dochodach. Wnioski o jego przyznanie można było składać od 1 sierpnia do 30 września 2024 roku.

W ramach tego zadania w 2025 r. wypłacono 3 bony energetyczne na kwotę 856,08 zł.

XI. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Opiekun tymczasowy małoletniego obywatela Ukrainy.

Małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy.

Opiekun tymczasowy jest upoważniony do reprezentowania małoletniego oraz sprawowania pieczy nad jego osobą i majątkiem. W ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego, opiekun tymczasowy powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego.

Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje Ośrodek Pomocy Społecznej.

W roku 2025 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie sprawował nadzór nad 1 opiekunem tymczasowym, pod którego opieką znajdował się 1 małoletni obywatel Ukrainy.

W roku 2024 pod opieką 3 opiekunów tymczasowych znajdowało się 3 małoletnich obywateli Ukrainy.

XII. Karta Dużej Rodziny

Rodziny wielodzietne, chcące zaspokoić wszystkie potrzeby swoich dzieci, zapewnić im warunki zdrowego rozwoju i szczęśliwego dzieciństwa, borykają się z licznymi trudnościami, w tym z ograniczeniami materialnymi, w związku z czym wymagają szczególnego wsparcia.

W ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych od dnia 16 czerwca 2014 r. została wprowadzona Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która w ramach programu funkcjonowała do dnia 31 grudnia 2014 r. Głównym celem programu było promowanie modelu i wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej, zwiększanie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Realizacja w/w celów odbywała się w szczególności poprzez przyznawanie tym rodzinom uprawnień, w tym wprowadzenie zniżek w ofertach kulturalnych, rekreacyjnych czy transportowych na terenie całego kraju.

Z dniem 01 stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, która zwiększyła dotychczasowe wsparcie rodzin wielodzietnych oraz stabilność polityki prorodzinnej. Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy. Karta Dużej Rodziny w formie tradycyjnej (plastikowej) przysługiwała rodzicom z przynajmniej trójką dzieci. Rodzice mogli korzystać z Karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta Dużej Rodziny była wydawana bezpłatnie.

Od dnia 1 stycznia 2018 r. Karta Dużej Rodziny jest dostępna w dwóch formach: tradycyjnej, tj. plastikowej i elektronicznej, tj. na urządzeniach mobilnych. Osoby ubiegające się o Kartę składają jeden wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny, na którym zaznaczają czy ubiegają się o Kartę tradycyjną czy elektroniczną, czy obie formy. Wydanie Karty Dużej

Rodziny jest nadal bezpłatne, chyba że osoba posiada już jedną formę karty a składa wniosek o dodatkową formę, wtedy należy ponieść opłatę 9,21 zł (jeśli osoba wystąpiła z wnioskiem o przyznanie tradycyjnej Karty Dużej Rodziny do dnia 31 grudnia 2017 r. była zwolniona z tej opłaty w przypadku, gdy złożyła wniosek o przyznanie karty elektronicznej do 31 grudnia 2019 r.).

Zgodnie z nowelizacją ustawy o Karcie Dużej Rodziny, od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy **mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek**. Rodzic (rodzice) lub małżonek rodziców mogą korzystać z Karty dożywotnio.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w:
 - a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, b) szkole wyższej – do dnia 30 września roku, w którym jest planowane ukończenie nauki,
- bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

Dnia 25 maja 2021 r. ogłoszona została ustawa z dnia 15 kwietnia o zmianie ustawy o Karcie Dużej Rodziny, na podstawie której od 9 czerwca 2021r. wszystkie Karty uzyskały formę elektroniczną. Każdy posiadacz aktywnej Karty (niezależnie czy posiadał Kartę w formie tradycyjnej, elektronicznej, czy obu) może wyświetlać ją w aplikacji mObywatel.

Rodzice i małżonkowie rodziców mogą wyświetlać Karty pozostałych członków rodziny (tak jak w aplikacji mKDR). Aplikacja mObywatel jest dostępna dla osób posiadających mTożsamość (posiadających PESEL oraz dowód osobisty) lub mLegitymację szkolną. Osoby, które nie mają dostępu do aplikacji mObywatel (np. cudzoziemcy), muszą pozostać przy Kartach tradycyjnych. Za pomocą aplikacji po zalogowaniu profilem zaufanym można pobrać swoją Kartę Dużej Rodziny w wersji elektronicznej.

Aplikacja mObywatel pozwala na przekierowanie użytkowników na portal [Emp@tia](https://emp@tia.gov.pl), gdzie znajduje się mapa partnerów KDR wraz z lokalizacjami i opisem zniżek.

Osoba wnioskująca o Kartę może zrezygnować z tradycyjnej formy Karty i korzystać tylko z elektronicznej. Osoba posiadająca Kartę elektroniczną będzie mogła wnioskować o domówienie tradycyjnej formy Karty. W przypadku, gdy członkowi rodziny wielodzietnej,

na jego wniosek, została już udostępniona Karta elektroniczna i następnie członek rodziny wielodzietnej wnioskuje o wydanie Karty tradycyjnej, podlegać będzie opłacie w wys. 10zł.

W ramach nowelizacji uchylony został obowiązek sprawozdawczy gmin. Ponadto nowelizacja wprowadziła znaczne zmiany w zakresie kosztów obsługi.

O możliwości ubiegania się o Kartę Dużej Rodziny klienci MOPS są informowani na bieżąco w trakcie wykonywania zadań przez kadrę MOPS.

Dodatkowo informacje te sukcesywnie są umieszczane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Ośrodka Pomocy oraz na stronach internetowych.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny osoba (wnioskodawca) składa w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie (gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania) bądź elektronicznie za pośrednictwem portalu Emp@tia.

Koszt obsługi realizacji zadań w ramach ustawy o Karcie Dużej Rodziny w **roku 2025** wyniósł ogółem: **2 193,00 zł**, w tym:

- za rozpatrzenie 13 wniosków typu: przyznanie Kart rodzinom wielodzietnym, składającym się z rodziców/małżonków, którzy mają na utrzymaniu dzieci – kwota 322,00 zł,
- za rozpatrzenie 73 wniosków typu: przyznanie Karty rodzinom wielodzietnym składającym się wyłącznie z rodziców – kwota 1788,00 zł,
- za rozpatrzenie 3 wniosków typu: przyznanie Kart dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem kwota 23,00 zł,
- za rozpatrzenie 1 wniosku typu: o dodanie nowego członka rodziny – kwota 8,00 zł,
- za rozpatrzenie 9 wniosków typu: przyznanie duplikatu Karty Dużej Rodziny – kwota 52,00 zł;
- za rozpatrzenie 3 wniosków typu: o uzupełnienie rodziny – kwota 0 zł.

W przypadku rozpatrywania wniosków typu o uzupełnienie rodziny gminie nie przysługuje dotacja.

W **roku 2024** koszt obsługi ustawy o Karcie Dużej Rodziny wyniósł ogółem **1340,00 zł**.

Koszty w/w finansowane były w całości za środków budżetu państwa.

XIII. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Z dniem 01 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach wymienionej ustawy m.in. pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Praca z rodziną powinna być prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- 2) terapii i mediacji,
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganiu izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub grupami samopomocowymi.

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Dodatkowym obowiązkiem wynikającym z przywołanego powyżej uregulowania prawnego jest zatrudnienie asystentów rodziny.

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje z wnioskiem do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o przydzielenie asystenta rodziny. W zależności od stopnia trudności wykonywanych zadań asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę w nie więcej niż **15** rodzinach.

Wydatki związane z zatrudnieniem **2** asystentów rodziny oraz z wykonywaniem w/w zadania w **2025 r.** wyniosły **221 901,43 zł**, w tym kwota z budżetu Gminy Miejskiej – 144 086,34 zł, dofinansowanie z budżetu państwa w kwocie 77 815,09 zł.

Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, umożliwiające pozostanie dzieci w rodzinie, zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodzin biologicznych dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej.

W **2025 roku**, wsparciem przez dwóch asystentów rodziny objęto łącznie **36** rodzin, w tym **74** małoletnich dzieci. Nadmienić należy, że **23** rodziny zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd.

W trakcie 2025 roku z **11** rodzinami współpraca została zakończona, w tym z 2 rodzinami ze względu na osiągnięcie wyznaczonych celów, dzięki czemu rodziny są w stanie funkcjonować bez wsparcia asystenta rodziny, z 5 rodzinami z powodu zmiany miejsca zamieszkania (inna gmina) oraz z 4 rodzinami z uwagi brak współpracy ze strony rodzica.

Główne problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystentów rodziny to:

- niskie umiejętności lub niezaradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych,
- problemy zdrowotne, w tym zaburzenia o podłożu psychicznym,
- zachowania aspołeczne dzieci,
- problemy edukacyjne i wychowawcze małoletnich,
- nieuczęszczanie małoletnich na zajęcia szkolne,
- brak kontaktu rodziców z placówką oświatową,
- bezrobocie,
- niski poziom umiejętności załatwiania spraw urzędowych,
- przemoc.

W w/w rodzinach wsparcie asystentów rodziny polegało m.in. na:

- przygotowaniu i złożeniu w danej instytucji pism urzędowych różnego typu: podań, wniosków, pozwów sądowych,
- nawiązaniu kontaktów i współpracy z innymi pracownikami instytucji społecznych, poradni specjalistycznych - z pracownikami socjalnymi, pedagogami i wychowawcami, kuratorami, psychologiem, ze służbą zdrowia, koordynatorami pieczy zastępczej, policją,
- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień i życia w trzeźwości,
- profilaktyce wśród dzieci i rodziców w zakresie uzależnienia, zagrożeń stosowania używek (energetyki, e-papierosy) i eksperymentowania z substancjami niedozwolonymi oraz zagrożeń wynikających z sieci,
- dbaniu o ruch i zdrowy styl życia rodziny,

- organizowaniu pomocy rzeczowej, w tym doposażeniu mieszkań,
- pomocy w rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększanie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych,
- podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych, w tym aktywne spędzanie czasu z dzieckiem,
- edukowaniu w zakresie potrzeb dzieci, kierowaniu na szkolenia i warsztaty dla rodziców,
- motywowaniu do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym,
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- wypracowaniu umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- budowaniu prawidłowych relacji i komunikacji w rodzinie,
- podtrzymaniu więzi i kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej,
- motywowaniu i wspieraniu w podejmowaniu aktywności zawodowej,
- kierowaniu do specjalistów (prawnik, psycholog, doradca zawodowy, itp.).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent rodziny jest zobligowany do prowadzenia dokumentacji pracy z rodziną. Asystent rodziny, po wprowadzeniu do rodziny wymagającej wsparcia przez pracownika socjalnego, przeprowadza wstępną diagnozę, polegającą na zapoznaniu się z oczekiwaniami rodziny oraz przedstawieniu zasad i możliwości oferowanego wsparcia. Następnie diagnozuje środowisko, w celu pogłębienia wiedzy o sytuacji związanej z problemem rodziny i dokonuje oceny sytuacji rodziny objętej wsparciem. Diagnoza i ocena rodziny pozwalają asystentowi na opracowanie - wspólnie z rodziną i przy uzgodnieniu z pracownikiem socjalnym - planu pracy. Przy określaniu planu pracy z rodziną i wyznaczaniu celów brane są pod uwagę możliwości, zasoby rodziny i jej środowiska, a także deficyty i bariery. Podczas realizacji działań zawartych w planie pracy możliwa jest ewentualna modyfikacja tego planu, ze względu na zmianę sytuacji rodziny i zgłaszane problemy. W trakcie pracy z rodziną i realizacji zawartego planu pracy, asystenci rodziny dokonują okresowej oceny sytuacji rodziny, która pozwala na określenie, czy podejmowane działania przybliżają rodzinę do założonych celów i wpływają na poprawę jej sytuacji. Ocenę taką, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sporządza się nie rzadziej niż co pół roku. Dodatkowo asystenci zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie sporządzają sprawozdania

z prowadzonej pracy z rodziną - kwartalne oraz roczne, a także sporządzają - na wniosek sądu – opinie o rodzinie i jej członkach.

Zatrudnienie asystentów rodziny jest – od 2015 r. - zadaniem własnym gminy o charakterze obligatoryjnym.

Zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej asystenci rodziny posiadali zgodne z wymaganiami ustawowymi wykształcenie. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie. **W roku 2025** asystenci rodziny zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Wzmacnianie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wsparcie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych;
- Krótkie interwencje dotyczące problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Elementy dialogu motywującego;
- Procedura postępowania w sytuacji zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych;
- Szkolenie dla opiekunów faktycznych;
- Praca z dziećmi przejawiającymi zaburzenia emocjonalne, zachowania, osobowości i rozwoju;
- Metodyka pracy asystenta rodziny.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka w wys.:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, wydatki w wys.:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W roku 2025 w pieczy zastępczej przebywało ogółem **48** dzieci z terenu miasta Hrubieszowa, za które Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie ponosił odpłatność (z czego **10** dzieci zostało umieszczonych w pieczy w roku 2025). Dwoje dzieci w przeciągu roku zostało przeniesionych z rodziny zastępczej do placówki opiekuńczo-wychowawczej. W trakcie roku 2025 troje dzieci, po uzyskaniu pełnoletności, opuściło pieczę zastępczą.

Wielkość środków finansowych na w/w zadania w 2025 r. wyniosła odpowiednio:

- a) kwota **716 768,01 zł** tytułem wydatków związanych z pobytem **24** dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- b) kwota **242 059,98 zł** tytułem wydatków związanych z pobytem **26** dzieci w rodzinach zastępczych.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy jest zatrudnianie rodzin wspierających, które we współpracy z asystentem rodziny będą pomagały w przezwyciężaniu problemów rodzin dysfunkcyjnych objętych usługami asystenta.

W okresie sprawozdawczym MOPS w Hrubieszowie nie zatrudniał rodzin wspierających.

XIV. Przemoc domowa

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie,

wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność – w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletniego
- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Mimo, że przemoc zawsze pojawia się w relacjach międzyludzkich, dopiero od niedawna mówi się o tym zjawisku znacznie więcej oraz podejmuje różnorodne działania mające na celu zapobieganiu jej. Osoby doświadczające przemocy coraz częściej obejmowane

są kompleksową opieką, są coraz bardziej świadome swoich praw i możliwości zmiany sytuacji życiowej.

Aby skutecznie zatrzymać przemoc i zapobiegać jej zjawisku w domach, należy objąć pomocą również osoby stosujące przemoc.

Bardzo ważną kwestię stanowi również objęcie specjalistyczną pomocą krzywdzonych dzieci, które nie mają żadnego wpływu na to, co się z nimi dzieje. Dzieci przez lojalność wobec swoich najbliższych, rzadko mówią o przemocy, która je dotyka, a z jej skutkami często nie są w stanie poradzić sobie przez całe życie.

Doświadczenie przemocy wykształca poczucie winy, nieprawidłowy obraz samego siebie, zaniżoną samoocenę i bezradność. Uczy też nieprawidłowych wzorców zachowań, które zostają przyjęte za normę, stąd też w wielu rodzinach przemoc to zjawisko wielopokoleniowe. Rodzina, w której występuje przemoc nie zaspokaja podstawowych potrzeb psychicznych, a często i bytowych dziecka. Dzieci z takich rodzin, często wychowywane przez bezradne matki, zaczynają mieć problemy z prawidłowym funkcjonowaniem społecznym.

Pamiętać należy, że przemoc w rodzinie jest działaniem:

- 1) zamierzonym, skierowanym przeciwko innym członkom rodziny,
- 2) naruszającym prawa i dobra osobiste ofiar (prawo do nietykalności fizycznej, szacunku, godności),
- 3) powodującym ból i cierpienie,
- 4) wykorzystującym wyraźną asymetrię sił (np. ze względu na wiek: dziecko – dorosły; osoba w podeszłym wieku – dorosły).

Zgodnie z art. 9a wyżej przywołanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. W ramach zespołu interdyscyplinarnego tworzone są grupy diagnostyczno- pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno- pomocowych wykonują zadanie w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych (bezpłatnie).

Obsługę organizacyjno – techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejskiej Hrubieszów został powołany

Zarządzeniem Nr 1108/2023 Burmistrza Miasta Hrubieszowa z dnia 22 września 2023 roku z ostatnią zmianą w Zarządzeniu Nr 356/2025 Burmistrza Miasta Hrubieszowa z dnia 28 października 2025 roku.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie, Środowiskowego Domu Samopomocy w Hrubieszowie, Komendy Powiatowej Policji w Hrubieszowie, Przychodni Rejonowej w Hrubieszowie, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołów Szkół i Przedszkoli działających na terenie miasta oraz organizacji pozarządowych a także Kuratorzy Sądu Rejonowego w Hrubieszowie.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Przedstawiciele w/w podmiotów realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informację o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta -A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez osoby będące świadkiem przemocy domowej.

W **2025 r.** wszczęto **55** procedur „Niebieskie Karty”, z czego 46 formularzy „Niebieska Karta -A” zostało założonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Hrubieszowie, 1 formularz „Niebieska Karta-A” został wszczęty przez lekarza szpitala, 6 kart zostało założonych przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie oraz 2 formularze „Niebieska Karta- A” zostały założone przez pracowników Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej i przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejskiej Hrubieszów. Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego sporządzili 34 formularze „Niebieska Karta - C” i 18 formularzy „Niebieska Karta - D”.

W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w roku 2025 funkcjonowało łącznie **59** grup diagnostyczno- pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego, które odbyły **179** spotkań.

Ogółem pomocą grup diagnostyczno- pomocowych objęto **68** rodzin, w tym: 63 ze względu na problem przemocy psychicznej, 43 rodziny ze względu na problem przemocy fizycznej, 1 ze względu na problem przemocy seksualnej, 9 rodzin ze względu na przemoc ekonomiczną i 12 rodzin z uwagi na inne formy przemocy domowej. Nadmienić należy, że często w jednej rodzinie dochodzi do więcej niż jednej formy przemocy domowej.

W 2025 r. **116** osób doświadczających przemocy domowej było objętych wsparciem w ramach procedury „Niebieskie Karty” w tym; 57 kobiet, 12 mężczyzn i 47 dzieci.

75 osób objęto procedurą „Niebieskie Karty” wskazanych jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

W **2025 r.** zakończono **52** procedury „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz **6** procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

W ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie w roku 2025, **60** osób skorzystało z poradnictwa socjalnego.

XV. Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów

Placówka funkcjonuje jako jednostka organizacyjna w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie. Działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz uchwały Rady Miejskiej w Hrubieszowie w sprawie utworzenia Dziennego Domu Pobytu. Nadzór nad działalnością placówki sprawuje Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Głównym celem funkcjonowania Dziennego Domu Pobytu jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, wspierających i aktywizujących dla osób starszych powyżej 60 roku życia – mieszkańców miasta Hrubieszów, którzy ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Placówka dysponuje 15 miejscami dla uczestników. Dzienny Dom Pobytu funkcjonuje przy ul. Staszica 9 w Hrubieszowie. Placówka była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do

15:30. Uczestnicy mieli zapewnione warunki do aktywnego spędzania czasu, integracji społecznej oraz rozwijania swoich zainteresowań.

W ramach działalności realizowano szeroki zakres usług i zajęć wspierających aktywizację seniorów. Do najważniejszych form wsparcia należały zajęcia usprawniające i rehabilitacyjne, w tym codzienna gimnastyka poranna oraz ćwiczenia z wykorzystaniem sprzętu rehabilitacyjnego. Prowadzono także zajęcia z zakresu terapii zajęciowej, podczas których uczestnicy wykonywali różnorodne prace manualne i artystyczne, m.in. prace plastyczne, dekoracyjne oraz okolicznościowe. Ważnym elementem działalności były spotkania z psychologiem, obejmujące m.in. zajęcia relaksacyjne oraz warsztaty dotyczące komunikacji interpersonalnej i radzenia sobie ze stresem.

W 2025 roku kontynuowano działania edukacyjne i informacyjne poprzez organizację spotkań ze specjalistami oraz przedstawicielami różnych instytucji. Spotkania dotyczyły m.in. bezpieczeństwa osób starszych, profilaktyki zdrowotnej, zasad korzystania ze świadczeń społecznych oraz nowych technologii. Prowadzono także zajęcia aktywizujące pamięć i koncentrację, tzw. „gimnastykę umysłu”.

Istotnym elementem działalności były wydarzenia kulturalne i integracyjne, w tym spotkania okolicznościowe związane ze świętami i ważnymi datami w kalendarzu. Organizowano m.in. spotkania świąteczne, wydarzenia integracyjne oraz uroczystości okolicznościowe sprzyjające budowaniu relacji społecznych wśród uczestników.

Seniorzy brali również udział w wycieczkach krajoznawczych, wydarzeniach kulturalnych oraz spotkaniach organizowanych przez instytucje działające na terenie miasta. Działalność Domu opierała się także na współpracy z lokalnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi na rzecz osób starszych.

Rok 2025 rozpoczął się koncertem kolęd i pastorałek w wykonaniu Zespołu „Na Granicy”. Wydarzenie spotkało się z bardzo ciepłym przyjęciem uczestników, a wspólne kolędowanie stworzyło wyjątkową, świąteczną atmosferę.

Ważnym wydarzeniem były również obchody Dnia Babci i Dnia Dziadka, które stanowią piękną tradycję oraz podkreślają znaczenie więzi międzypokoleniowych. Z tej okazji seniorów odwiedzili uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Hrubieszowie. Seniorzy

uczestniczyli także w uroczystości zorganizowanej przez Miejskie Przedszkole nr 3 w Hrubieszowie w Hrubieszowskim Domu Kultury.

W ramach kalendarza świąt nietypowych obchodzono m.in. Dzień Popcornu – poczęstunek dla uczestników zapewniła Hrubieszowska Spółdzielnia Socjalna „Miasto z Klimatem”. Zorganizowano także Dzień Układek i Łamigłówek, który sprzyjał aktywizacji intelektualnej uczestników. W placówce odbywał się cykl spotkań z psychologiem, podczas których seniorzy uczestniczyli w zajęciach wspierających dobrostan psychiczny oraz rozwój kompetencji społecznych. Seniorzy mieli również okazję uczestniczyć w spotkaniu przy porannej kawie poświęconym lekturze ogólnopolskiego czasopisma „Głos Seniora”, w którym ukazał się artykuł prezentujący działalność Dziennego Domu Pobytu dla Seniorów w Hrubieszowie.

W ramach terapii zajęciowej organizowano liczne warsztaty artystyczne i rękodzielnicze. Jednym z nich były warsztaty ceramiczne, podczas których seniorzy tworzyli i malowali dekoracyjne elementy inspirowane motywami przyrody. Uczestnicy mieli także możliwość obejrzenia spektaklu teatralnego pt. „Spotkanie po latach” w wykonaniu Grupy Teatralnej „Z Fantazją”. Ważnym elementem działalności były wydarzenia integracyjne związane z kalendarzem świąt i tradycji, takie jak Walentynki, Tłusty Czwartek czy Dzień Kobiet. W trakcie tych spotkań seniorzy mieli możliwość wspólnego świętowania oraz spotkań z dziećmi i młodzieżą z hrubieszowskich przedszkoli i szkół. W okresie wiosennym organizowano zajęcia związane z przygotowaniem do Świąt Wielkanocnych, w tym warsztaty tworzenia tradycyjnych palm wielkanocnych oraz uroczyste śniadanie wielkanocne. Seniorów odwiedziły także dzieci z Niepublicznego Przedszkola „Gniazdko”, które złożyły świąteczne życzenia. W ramach aktywizacji prozdrowotnej i rekreacyjnej prowadzono zajęcia z zakresu terapii ogrodniczej oraz warsztaty kulinarne, podczas których seniorzy przygotowywali m.in. zapiekanki, naleśniki oraz wiosenne, zdrowe przekąski. Zajęcia te stanowiły okazję do integracji oraz wymiany doświadczeń kulinarnych.

Seniorzy aktywnie uczestniczyli również w życiu lokalnej społeczności. Brali udział m.in. w uroczystym zakończeniu roku przedszkolnego w Miejskim Przedszkolu nr 3 w Hrubieszowie oraz w zakończeniu semestru Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Ważnym wydarzeniem było międzypokoleniowe spotkanie integracyjne zorganizowane z inicjatywy Parafialnego Zespołu Caritas przy Parafii Św. Mikołaja w Hrubieszowie, w którym

uczestniczyły uczennice Szkoły Podstawowej nr 3 w Hrubieszowie oraz wolontariusze Caritas. Seniorzy kultywowali tradycje religijne i ludowe, m.in. przygotowując bukiety z okazji Święta Matki Boskiej Zielnej. W okresie letnim organizowano spotkania integracyjne, w tym wspólne grillowanie. W 2025 roku uczestnicy wzięli także udział w wycieczce krajoznawczej do Zwierzyńca na trasie Florianka, która była okazją do aktywnego wypoczynku.

Dzienny Dom Pobytu odwiedzali również przedstawiciele mediów, instytucji oraz władz samorządowych i rządowych.

Seniorzy uczestniczyli także w wydarzeniach kulturalnych i patriotycznych, m.in. w Narodowym Czytaniu poezji Jana Kochanowskiego oraz w uroczystościach upamiętniających 20. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II. W ramach obchodów 625-lecia miasta Hrubieszowa seniorzy posadzili symboliczny dąb – potomka słynnego dębu „Wiktor”. W placówce realizowano również działania edukacyjne, m.in. spotkanie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Hrubieszowie w ramach kampanii „Czujka w każdym domu”, dotyczącej zagrożeń związanych z tlenkiem węgla. W okresie jesienno-zimowym odbyły się tradycyjne spotkania okolicznościowe, takie jak Andrzejkki, wspólne ubieranie choinki z udziałem Hrubieszowskiej Rady Kobiet, spotkanie ze Świętym Mikołajem, odwiedziny dzieci z Miejskiego Przedszkola nr 1 im. Małego Księcia w Hrubieszowie oraz przedstawicieli Młodzieżowej Rady Miejskiej w Hrubieszowie. Rok zakończyło uroczyste spotkanie opłatkowe oraz wspólne powitanie Nowego Roku podczas spotkania sylwestrowego.

Organizowane wydarzenia miały na celu wzmacnianie integracji społecznej seniorów, przeciwdziałanie samotności oraz budowanie relacji z lokalną społecznością. Szczególnie istotnym elementem działalności były liczne spotkania międzypokoleniowe z dziećmi i młodzieżą, które sprzyjały wymianie doświadczeń, wzajemnemu zrozumieniu oraz kształtowaniu postaw szacunku wobec osób starszych.

Działalność Dziennego Domu Pobytu dla Seniorów stanowi istotny element systemu wsparcia osób starszych na terenie miasta Hrubieszów. Dzięki prowadzonym działaniom seniorzy mają możliwość aktywnego i bezpiecznego spędzania czasu w środowisku sprzyjającym integracji oraz podtrzymywaniu samodzielności.

W przeciągu roku 2025 z zajęć w Dziennym Domu Pobytu dla Seniorów w Hrubieszowie skorzystało 15 osób, na utrzymanie w/w ośrodka wsparcie wydatkowano 408.599,99 zł.

XVI. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie

Struktura zatrudnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie przedstawiała się w sposób następujący: Kierownik, Z-ca Kierownika ds. pomocy środowiskowej, Z-ca Kierownika ds. świadczeń, Główna Księgowa, księgowa – 2 osoby, 8 pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych, starszy specjalista pracy socjalnej, informatyk, 2 pracowników ds. realizacji świadczeń, kasjer, 2 pracowników realizujących świadczenia rodzinne, 2 pracowników wykonujących zadania funduszu alimentacyjnego, 1 pracownik realizujący dodatki mieszkaniowe, 1 pracownik obsługi, 2 asystentów rodziny oraz 2 osoby zatrudnione w Dziennym Domu Pobytu dla Seniorów. W trakcie roku 2025 była zatrudniona 1 osoba na czas określony w ramach zastępstwa oraz 1 osoba odbywała staż.

Nadmienia się, że zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej „ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Nie byłoby pracy socjalnej bez pracowników socjalnych, gdyż de facto, praca socjalna oznacza fachową i celową pomoc międzyludzką, opracowaną na specjalnie wypracowanych metodach. Jest ona świadczona przez konkretne osoby wchodzące w bezpośrednie relacje z klientami. Tak rozumiana praca socjalna nie jest jednorazowym świadczeniem, ale specyficznym procesem, wymagającym metodycznego sposobu postępowania.

Z pracy tej wynikają różne zagrożenia o charakterze zawodowym i nie tylko. Pracownik socjalny narażony jest na przemoc fizyczną. Specyfika profesji, nieustanna

konieczność ponoszenia odpowiedzialności za swojego klienta oraz podejmowane decyzje, wiążą się z poważnymi obciążeniami psychicznymi, będącymi źródłem przeżywania stresu.

W myśl przepisów prawa, pracownikiem socjalnym może być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych, dyplom wyższej szkoły na kierunku praca socjalna lub ukończone studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie, ukończyła studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów na jednym z w/w kierunków.

Wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie w roku 2025 posiadali wymagane przepisami prawa wykształcenie.

Wymienione powyżej uwarunkowania wykonywania zawodu pracownika socjalnego wiążą się z koniecznością podnoszenia poziomu wiedzy w ramach szkoleń.

W roku 2025 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach o następującej tematyce:

- Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej;
- Lepsze jutro dla osób w spektrum autyzmu;
- Organizacja społeczności lokalnej;
- Wzmacnianie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wsparcie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych;
- Procedura „Niebieskie Karty” ze szczególnym uwzględnieniem nowego kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. Dokumentowanie prowadzonych działań przez ZI oraz GDP;
- Trudny klient – zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom ośrodków pomocy społecznej i centrów usług społecznych;
- Krótkie interwencje dotyczące problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Elementy dialogu motywującego;
- Procedura postępowania w sytuacji zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych;
- Szkolenie dla opiekunów faktycznych;
- Praca z dziećmi przejawiającymi zaburzenia emocjonalne, zachowania, osobowości i rozwoju;

- Metodyka pracy asystenta rodziny;
- Bezpieczeństwo pracownika socjalnego;
- Ustawa o pomocy społecznej – aktualizacja wiedzy;
- Program „Czyste Powietrze”;
- Bon ciepłowniczy 2025;
- Spotkanie dla jednostek samorządu terytorialnego w podmiotach zatrudnienia socjalnego;
- Kadry w OPS;
- Planowanie usług społecznych;
- Konferencja profilaktyczna „Stawiamy na jakość działań i programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży”;
- Szkolenie w zakresie podnoszenia świadomości o potrzebie deinstytucjonalizacji usług społecznych;
- Szkolenie dla kadry Zespołu Koordynacji Międzyinstytucjonalnej.

XVII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

W związku z realizacją zadań statutowych oraz diagnozą potrzeb społecznych mieszkańców, wskazuje się następujące kluczowe obszary działań i rozwoju Ośrodka:

1. Kontynuacja realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Hrubieszów na lata 2023–2027, przy jednoczesnym monitorowaniu jej efektów i dostosowywaniu działań do zmieniających się potrzeb społecznych.
2. Kontynuacja działań na rzecz wspierania rodzin, w tym opracowanie i wdrożenie nowego Programu Wspierania Rodziny na kolejne lata, w związku z zakończeniem obowiązywania programu na lata 2023–2025.
3. Podejmowanie działań zmierzających do utworzenia świetlicy środowiskowej jako formy wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Rozwijanie systemu wsparcia rodzin poprzez podejmowanie działań w kierunku ustanawiania rodzin wspierających.

5. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych w ramach rządowych programów pomocowych, w tym kontynuacja udziału w programie „Posiłek w szkole i w domu” lub jego kolejnych edycjach.
6. Realizacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i wdrażanie nowych programów w miejsce zakończonego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2023–2025.
7. Prowadzenie działań profilaktycznych oraz poradnictwa specjalistycznego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji i wzmacniania kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz poszukiwania źródeł finansowania tych działań.
8. Podejmowanie działań w kierunku utworzenia mieszkań chronionych jako formy wsparcia dla osób wymagających częściowej opieki.
9. Rozwijanie działań wspierających osoby w kryzysie bezdomności, w tym inicjatyw ukierunkowanych na proces wychodzenia z bezdomności.
10. Dążenie do poprawy warunków lokalowych Ośrodka, w tym utworzenia składnicy akt, pomieszczeń do indywidualnej pracy z klientem, przestrzeni dla Zespołu Interdyscyplinarnego oraz sekretariatu, a także podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków zatrudnienia i wynagrodzeń kadry.
11. Zapewnienie dostępności i rozwój usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w szczególności dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także kierowanie do odpowiednich form wsparcia instytucjonalnego, w tym Dziennego Domu Pobytu dla Seniorów oraz Środowiskowego Domu Samopomocy.
12. Pozyskiwanie środków z budżetu państwa na realizację programów skierowanych do osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.
13. Kontynuacja oraz rozwój programów wsparcia dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, takich jak „Opieka wytchnieniowa”, „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” czy „Korpus Wsparcia Seniorów”, w ramach kolejnych edycji lub nowych inicjatyw.

14. Aplikowanie o środki oraz realizacja projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej, ukierunkowanych na rozwój usług społecznych i integrację społeczną mieszkańców.

Uzasadnienie

Stosownie do art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej jest zobowiązany do składania radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności jednostki. Sprawozdanie to obejmuje zarówno informacje o prowadzonych działaniach, jak i wskazanie aktualnych potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Przyjęcie sprawozdania przez radę gminy umożliwia ocenę realizacji zadań przez ośrodek oraz stanowi podstawę do podejmowania decyzji dotyczących dalszego kształtowania polityki społecznej w gminie. Podjęcie uchwały o przyjęciu sprawozdania jest zatem zgodne z ustawowymi obowiązkami jednostki oraz zapewnia przejrzystość i kontrolę działalności organu wykonawczego w zakresie świadczenia usług społecznych.

Wypełniając powyższy zapis, przedkładam powyższy projekt uchwały, prosząc o jego przyjęcie.

	Imię i nazwisko, stanowisko	Data	Podpis
Sporządził (a):	ALDONA MALIŃSKA -MARGOL Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie		
Sprawdzono pod względem formalno - prawnym:	MARIOLA SADOWSKA Radca prawny Urzędu		
Uzgodniono pod względem merytorycznym z naczelnikami wydziałów lub kierownikami jednostek organizacyjnych, których zadań dotyczy lub może dotyczyć treść aktu:	Nie dotyczy		
Sprawdzono pod względem redakcyjnym:	MARTA MAZEK Sekretarz Miasta		
Uzgodniono ze Skarbnikiem (gdy projekt aktu związany jest z koniecznością wydatkowania środków z budżetu):	Nie dotyczy		
Zatwierdzono przez Burmistrza:	MARTA MAJEWSKA Burmistrz Miasta		